

Lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto
04.02.2025 § 24
267/02.00.01/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Paavalin seurakunta Kanala Kari

Päätösehdotus

Paavalin seurakunta kannattaa sisäisten vuokrien määräytymistä mallin B ja siihen tehtyjen tarkennusten mukaisesti. Seurakuntien määrärahojen jaossa seurakunta on häviäjä, mutta tyytyy YKN ehdotukseen. Olemme kuitenkin edelleen sitä mieltä, että tulevaisuudessa tulisi ottaa kirkon kasvun ja merkityksen kannalta enemmän huomioon alueella asuva väestön kokonaismäärä jakoperusteena.

Käsittely

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto on päättänyt:

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen.

2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta (1)sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja (2)seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen. Lausunnot tulee antaa 14.2.2025 mennessä.

3) käsitellä seurakuntien, yhteistyötoimikunnan sekä seurakuntayhtymän johtoryhmän antamat lausunnot kokouksessaan 25.2.2025.

Lokakuussa 2024 olleelle lausuntokierrokselle lähetettiin **kolme** erilaista sisäisiä vuokria käsitellyttä mallia ja **kaksi** erilaista mallia seurakuntien määrärahojen jakamiseen. Sisäisten vuokrien osalta lausuntokierroksella olivat seuraavat mallit:

- **Malli A:** Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli).

• **Malli B:** Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.

• **Malli C:** Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti yhteisessä kirkkovaltuustossa, kirkoista ei peritä sisäistä vuokraa.

Seurakuntien määrärahojen osalta lausuntokierroksella olivat seuraavat mallit:

Malli 1

- Perusosa (82 %): 100 % jäsenet.
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus (13 %): Diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia.
- Lisät (5 %): Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä.

Malli 2

- Perusosa (82 %): 70 % jäsenet ja 30 % alueella asuvat.
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus (13 %): Rippikoulun käyneet, Toimitukset, Kirkko Helsingissä -strategia.
- Lisät (5 %): Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä.

Sisäisten vuokrien osalta lausuntokierroksella saivat kannatusta kaikki kolme erilaista mallia. Mallia B kannatettiin lausunnoissa eniten, eikä yksikään seurakunta sanonut suoraan vastustavansa sitä. Toisaalta sitä toivottiin kehitettävän muun muassa investointihankkeisiin kohdistuvan yhteisvastuullisuuden rajan osalta, jota toivottiin laskettavan. Malli C sai myös kannatusta lausunnoissa. Toisaalta useampi seurakunta ilmaisi suoraan, että malli ei olisi heidän näkökulmastaan mahdollinen. Samoin oli mallin A osalta: se sai kannatusta joiltain seurakunnilta, mutta oli myös seurakuntia, joissa se nähtiin mahdottomaksi. Seurakuntien määrärahaajaon osalta mallit saivat hyvin tasavahvasti kannatusta lausuntokierroksella. Toimintaan kohdistuvia määrärahaosuuksia pidettiin hyvinä useissa lausunnoissa, ja niitä toivottiin kasvatettavan ja levitettävän myös toisiin malleihin.

(1)Ehdotettava sisäisten vuokrien määrittelyperuste vuodesta 2026 alkaen:

Ehdotettava sisäisten vuokrien määrittelyperuste pohjautuu lausuntokierroksella olleeseen malliin B (Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.). Malli B sai lausunnoissa eniten kannatusta, eikä sitä vastustettu yhdessäkään launnossa. Toisaalta siihen kohdistui eniten erilaisia kehittämistoiveita. Muun muassa useammassa launnossa toivottiin, että investointien yhteisvastuullisuuden rajaa lasketaan mallissa olleesta 5 milj. eurosta.

Samoin kuin aiempi sisäisten vuokrien malli B, nyt ehdotettava sisäisten vuokrien laskentatapa perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin. Se koskee kaikkia Helsingin seurakuntayhtymän toimijoiden käytössä olevia tiloja.

Kuten nykyisinkin, seurakunnat voivat edelleen päättää käytössään olevista tiloista, mikä oli yksi keskeisistä lausunnoista nousseista huolista ja kysymyksistä liittyen lausuntokierroksella olleeseen malliin C. Yhteiselle kirkkovaltuustolle valmistellaan esitys Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta vuoteen 2030. Valittavasta sisäisten vuokrien mallista riippumatta yhteisen kirkkovaltuuston päätös tulee määrittämään reunaehdot, joiden puitteissa seurakunnat voivat päättää käytössään olevista tiloista. Kiinteistöjen ja toimitilojen kokonaisuuden valmistelussa kuullaan tiiviisti seurakuntia.

Samoin kuin aiemmassa mallissa B, ehdotettavassa mallissa tilan käyttäjät maksavat sisäistä vuokraa kaikista niiden käytössä olevista tiloista. Sisäinen vuokra pitää sisällään tilan käyttö- ja ylläpitokulut. Näihin kuluihin tilan käyttäjän on itse ainakin jossain määrin mahdollista vaikuttaa. Tämä kannustaa kustannustietoisuuteen käyttö- ja ylläpitokulujen osalta.

Investointien osalta on luotu kaksi erilaista kategoriaa: **peruskorjaus** ja **perusparannus**. **Peruskorjauksessa** kiinteistö tai toimitila **korjataan perustasoonsa** (nykypäivän normien mukainen normaalitaso, pitää sisällään mm. nykyisten ympäristövaatimusten mukaiset parannukset), mutta sen perustasoa ei nosteta ja/tai laatua paranneta. **Perusparannuksessa kiinteistön tai toimitilan perustasoa nostetaan ja/tai laatua parannetaan** tilan käyttäjän toiveeseen perustuen.

Sama investointihanke voi sisältää sekä peruskorjausta että perusparannusta. Esimerkiksi vesi- ja viemäriputkien korjaamisen voi lähtökohtaisesti katsoa olevan peruskorjausta, kun taas keittiön siirtäminen käyttäjän toiveen pohjalta on perusparannusta. Koska perusparannus perustuu tilan käyttäjän toiveeseen, tilan käyttäjä voi vaikuttaa siihen, missä määrin hanke sisältää perusparannusta.

Peruskorjauksen ja perusparannuksen käsitteellinen erottelu vaikuttaa sisäisiin vuokriin. Koska **peruskorjausinvestoinnit** vähennetään määrärahoista (seurakuntien tilojen osalta seurakunnille osoitettavasta määrärahasta ja yhteisten palveluiden osalta yhteisille palveluille osoitettavasta määrärahasta), siitä käytännössä **vastataan yhteisvastuullisesti. Perusparannusinvestoinnin poistot kohdistetaan tilan käyttäjälle sisäissä vuokrassa.**

Viime kädessä kiinteistöjohtokunta toteaa, mikä osa investointihankkeesta on peruskorjausta ja mikä perusparannusta. Kiinteistö- ja tilankäyttöstrategiat ohjaavat linjan vetämistä kategorioiden välillä.

Peruskorjauksen ja perusparannuksen erottelulla pyritään kasvattamaan yhteisvastuullisuutta investoinneissa, mutta myös turvaamaan kustannustietoisuus ja tasapuolisuus tilan käyttäjältä tulevien toiveiden osalta. Erottelulla kustannukset voidaan myös kohdistaa mahdollisimman hyvin niiden aiheuttamisperusteen mukaisesti (tilojen kunnossapitämiseen liittyvät investoinnit katetaan yhteisesti, kun taas käyttäjä vastaa itse tilaan toivomistaan muutoksista).

Aiempaan malliin B verrattuna ehdotettavassa mallissa investointien yhteisvastuullisuuden rajaa on laskettu, mitä lausunnoissa myös toivottiin. Koska yhteisvastuullisuutta on kaikkineen lisätty, ehdotettavasta mallista on poistettu mallissa B oleva keskustan suuria kirkkoja käsittelevä osuus.

Koska vuoden 2026 sisäiset vuokrat määräytyvät vuoden 2024 kustannusten perusteella, **perusparannuksen** kategoriaa sovelletaan 1.1.2024 alkaen. Kaikkia viimeistään 31.12.2023 taseeseen aktivoituja investointeja käsitellään peruskorjauksina. Koska aiemmin ei ole ollut erottelua peruskorjauksen ja

perusparannuksen välillä, näihin liittyviä poistoja ei ole eroteltu toisistaan. Erityisesti kirkkojen poistoajat ovat pitkät. Tämän vuoksi jälkikäteen on käytännössä hyvin vaikea selvittää perusparannuksen osuutta jo tehdyistä investoinneista.

Aiemmassa päätöksessä (YKV 27.1.2022 § 6) ollutta investointien yhteydessä syntyvien käyttötalouden kulujen jaksotusta ei sovelleta enää jatkossa. 1.1.2024 alkaen syntyneet ja jatkossa syntyvät käyttötalouden kustannukset kohdentuvat sisäisiin vuokriin kaksi vuotta syntymisvuotensa jälkeen. Investointeihin liittyviä muita kustannuksia on viime vuosina tietoisesti kirjattu yhä enenevässä määrin investointikuluiksi, jolloin käyttötalouden kustannukset ovat pysyneet maltillisina. Näin jaksotuksen poistamisen ei merkittäväällä tavalla nähdä lisäävän sisäisten vuokrien ennakoimattomuutta. Kaikkien viimeistään 31.12.2023 käyttötalouteen kirjattujen kustannusten jaksotus jatkuu jaksotusajan päättymiseen saakka. Näin toimitaan, koska aiemmin käyttötalouteen kirjattuja kuluja ei voi jälkikäteen aktivoida investoinneiksi ja ottaa näin osaksi poistoja.

(2)YKN:n ehdotus seurakuntien määrärahojen jakomalliksi:

Suomenkielisten seurakuntien määrärahaosuuden jako:

Suomenkielisten seurakuntien määrärahaosuus jaetaan seurakunnille seuraavilla kriteereillä:

I. Perusosa 78,95 %, josta

a. seurakuntien jäsenmäärän osuus 80 %

b. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden osuus 20 %.

II. Toiminnan perusteella jaettava määrärahaosuus (yht. 21,05 %)

a. Seurakunnan rippikoulun käyneet Helsingin seurakuntien jäsenet 6,32 %

b. Seurakuntaan kastetut 3,16 %

c. Seurakunnan diakoninen tarve: alueen sosioekonominen asema 4,21 %

d. Seurakunnan diakoninen tarve: 80-vuotta täyttäneet alueella asuvat 2,11 %

e. Kirkko Helsingissä -strategian kohderyhmä: Alueella asuvat muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat 2,63 %

f. Kirkko Helsingissä -strategian kohderyhmä: 15–29-vuotiaat seurakunnan jäsenet 2,63 %.

III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisliisä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen.

Paavalin seurakunnan saama määräraha vuoden 2025 jälkeen putoaa 78 266 €.

Lausunto tilankäytöstä 2026

Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto
04.02.2025 § 25
273/03.01.02/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Paavalin seurakunta Kanala Kari

Päätösehdotus

Paavalin seurakuntaneuvoston lausunto tilojen käytöstä: Paavalin seurakunnan käyttämät tilat ovat kokonaan Paavalinkirkolla (momentit 5205020007 Paavalinkirkko ja 5205020007 Paavalin kk-sali). Seurakunnan käytössä ei ole Olkkari Arabianrannassa (2212410001). Seurakuntaneuvoston päätöksen mukaisesti seurakunnan tiloissa toimii nykyinen diakoniatalo Varustamo heille remontoitavassa diakoniasiiivessä vuoden 2026 alusta alkaen. Seurakunta jakaa alasalin, kirkon, neuvotteluhuoneen ja kirjaston käytön Varustamon kanssa. Seurakunta maksaa sisäisestä vuokrasta yhteiskäytön alkaessa 75 % ja Varustamo 25 %. Seurakunta antaa edelleen Partiolippukunta Kulmankiertäjille oman tilan (Paavalin seurakunnan seurakuntaneuvosto 13.2.2024 § 19). Partiolippukunta käyttää tilaa iltaisin, mutta muuten tila on seurakunnan kasvatuksen käytössä. Lippukunta ei maksa tilan käytöstä vuokraa. Vuonna 2027 ei ole näköpiirissä muutoksia seurakunnan tilojen käyttöön.

Käsittely

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Selostus

Seurakunnat ja seurakuntayhtymän yksiköt antavat lausunnon tilankäytöstään vuonna 2026 sisäisten vuokrien laskentaa varten sekä alustavat tiedot vuodelle 2027. Lisäksi ilmoitetaan mahdolliset suunnitelmat viidelle ja kymmenelle vuodelle. Käyttäjä ilmoittaa voimassa olevat käyttäjän solmimat alivuokra- tai muut tilan yhteiskäyttösopimukset.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle

Lausunto koskien sisäisten vuokrien määrittelyperusteita ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita vuodesta 2026 alkaen

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteet

On hyvä, että peruskorjaus ja perusparannus on erotettu toisistaan. *”Peruskorjausinvestoinnit (poistot) vähennetään seurakunnille osoitettavasta määrärahasta, siitä käytännössä vastataan yhteisvastuullisesti.”* Laskelmat osoittavat poistojen vähennyksen vuoden 2025 luvuilla tarkoittavan, että seurakunnat saavat kehysmäärärahaa yhteensä -3.414.318 € (-7 %) vähemmän. Onneksi kuitenkin sisäiset vuokrat laskevat. Yhteisvastuullisuus peruskorjausten osalta kuulostaa hyvältä, mutta kanavoituuko tilasta luopumisen hyöty enää seurakunnalle itselleen, vai jakautuuko sekin yhteisvastuullisesti? Jos ei, silloin malli ei kannusta tiloista luopumisiin, mikä oli tavoitteena. Lisäksi esittelystä jäi epäselväksi, millainen euromääräinen vaikutus on sillä, että *”käyttötalouden kulujen jaksotusta ei enää sovelleta jatkossa.”* *”Mallissa investointien yhteisvastuullisuuden rajaa on laskettu”* Mihin raja laskettiin? Aiemmin esitettiin 5 milj. euroa.

Seurakuntien tilat omistaa edelleen seurakuntayhtymä. Tähän mennessä seurakunnat ovat kuitenkin saaneet itse päättää luopuvatko he käyttämästään tilasta vai eivät. Ehdotus näyttäisi mahdollistavan sen, että yhtymässä voidaan valmistella päätös seurakunnan tilasta luopumisesta, vaikka seurakunta itse ei olisi tilasta luopumassa. Se pakottaisi seurakunnan supistamaan toimintaansa, kun ei ole enää tilaa sen järjestämiseen. Lisäksi jäi epäselväksi, millä reunaehdoilla seurakunta voi päättää omista tiloista. Tärkeää on, että kiinteistöjohtokunnalla ja YKV:llä on riittävästi tietoa päätöksenteko varten, että pystytään tekemään tasapuolisia päätöksiä.

On hyvä, että *”seurakuntayhtymän tavoitteena on vähentää ulkoa vuokrattavien tilojen määrää.”* Nyt ehdotuksen mukaan *”ulkopuolelta vuokrattavat tilat tulevat olemaan selvästi seurakuntayhtymän omistamia tiloja kalliimpia.”* Se on sinänsä hyvä, ja tulee vähentämään ulkoavuokrattavien tilojen määrää. Mutta miten mallissa otetaan huomioon se, jos yhtymä myy omistamansa tilan, josta seurakunta ei ole tehnyt luopumispäätöstä? Eli seurakunta itse ei ole vuokraamassa tilaa ulkopuolelta, mutta tilan myyminen ulkopuoliselle siirtää seurakunnan ulkoa vuokrattavaan tilaan. Tällaisessa tilanteessa ei ole oikein, jos seurakunnan vuokra nousisi rajusti.

- Päätäjien eri tasoilla on tunnettava ja sitouduttava Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistö- ja tilankäyttöstrategioihin. Tiloihin liittyviä päätöksiä tehdään ja valtaa käytetään YKV:ssä, YKN:ssä, kiinteistöjohtokunnassa ja seurakunnissa. Riittävä tiedonkulku, avoimuus ja luottamus ovat tällaisessa päätöksenteossa välttämättömiä. Miten nämä turvataan?
- Tilankäyttötarve ja käyttöaste ovat tärkeitä ”mittareita”. Vaikea tarkastella neliöitä ilman, että tarkasteltaisiin myös käyttöastetta. Halvatkin neliöt ovat kalliita, jos niitä ei käytetä.
- Laskelmista jäi epäselväksi, mikä vaikutus mallilla on erilaisessa taloudellisessa tilanteessa oleviin seurakuntiin 2026 alkaen. Laskelmat eivät kerro edes vuoden 2026 rahanjakoa, ainoastaan mikä se olisi uudella mallilla tänä vuonna.
- Kannamme myös huolta siitä, miten seurakunnat, joissa on keskustan suuria kirkkoja selviävät.

Määrärahojen jakoperusteet

On hyvä, että Kirkko Helsingissä -strategia tavoitteineen vaikuttaa sekä rahanjakoon että sisäisiin vuokriin. Mutta kannustaako se kuitenkaan esim. vieraskielisten kirkkoon kuulumattomien asukkaiden parissa tehtävään työhön, vaikka strategian valinnat siihen ohjaavat? Niiden seurakuntien, joiden alueella asuu paljon vieraskielisiä (muut kuin suomi, ruotsi ja saame), jäsenprosentti on selvästi alhaisempi kuin niissä, joissa heitä on vähemmän. Esim. Vuosaassa vieraskielisten osuus asukkaista on n. 30 % ja heidän osuutensa on kasvanut systemaattisesti noin prosenttiyksikön verran joka vuosi. Tämän kehityksen arvioidaan jatkuvan aika samankaltaisena. Joten kun ehdotuksessa seurakuntien jäsenten osuuden painoarvoa kasvatetaan 70 % → 80 %, ja samalla alueella asuvien osuuden painoarvoa tiputetaan 30 % → 20 %, niin tällä tulee olemaan jo iso vaikutus saamamme kehymäärärahan suuruuteen. Emme siis pidä tätä hyvänä muutoksena.

- Hyvä, että toimintakin on rahanjaon perustana, mutta aika pienesti. Auttaako malli kehittämään toimintaa vai vahvistaako ylläpitämään ”säilyttävää toimintaa”? Lakisääteiset perustehtävät on hoidettava.
- Toiminnan määrän lisäksi toiminnan vaikuttavuus on merkityksellistä. Voitaisiinko toiminnan vaikuttavuutta käyttää jatkossa mittarina rahan jaossa? Vaikuttavuuden arviointiin tarvittaisiin luotettavia mittareita.
- Esittely olisi voinut olla selkeämpi, tekstien ja taulukoiden tulisi olla selkeämmät, jotta kaikki päättäjät ymmärtävät, mistä missäkin asiassa on kyse ja mihin kaikkeen asialla on vaikutusta.
- Mallin on tarkoitus olla tasapuolinen. Kuitenkin suurimmalla osalla seurakunnista ei ole mitään mahdollisuutta lisätuloille mm. pääsymaksujen muodossa. Eikö tämäkin pitäisi ottaa huomioon määrärahoja jaettaessa?

On hyvä, että mallia ollaan uudistamassa, mutta sillä on todella kauaskantoiset vaikutukset. On vaikea nähdä, millainen vaikutus mallilla on pitkällä aikavälillä kullekin seurakunnalle.

Vuosaaren seurakuntaneuvoston puolesta

Jussi Mäkelä
kirkkoherra

YHTEISTYÖTOIMIKUNNAN KOKOUS 1/2025

Aika: torstai 6.2.2025 klo 9-11

Paikka: Kokoushuone Sonck, Seurakuntitalo, Kolmas linja 22

Läsnä:

Työnantajan edustajat	varajäsen
Laurell Heta , työsuojelupäällikkö, pj	
Kajander Riitta , henkilöstöjohtaja	Mikael Vanttinen , erityisasiantuntija
Rintamäki Juha , yhtymänjohtaja (etäyhteys, §1-§9)	Pakarinen Jukka , kirkkoherra
Koskinen Virpi , kirkkoherra (etäyhteys)	Johan Westerlund , kirkkoherra
Silander Juha , hallintojohtaja	Perander Pasi , talouspäällikkö

Henkilöstön edustajat	varajäsen
Forsström Kari , kappelivahtimestari, luottamusmies	Heli Harkko , taloushallinnon sovelluskonsultti, varaluottamusmies
Hooli Rami , kappelityönjohtaja, pääluottamusmies, varapuheenjohtaja (§ 1-6)	Heli Harkko , taloushallinnon sovelluskonsultti, varaluottamusmies
Kopperoinen Markus , kappalainen, luottamusmies	Mirja Kietäväinen , nuorisotyönohjaaja, varaluottamusmies
Lamminen Mari , kanttori, varapääluottamusmies	Terho Johan , församlingspastor, varatyösuojeluvaltuutettu
Calvo Suarez Jorge , erityisammattimies, varatyösuojeluvaltuutettu	Kortelainen Tuulikki , aluepuutarhuri, varatyösuojeluvaltuutettu
Nieminen Antti , nuorisotyönohjaaja, varapääluottamusmies	Lipasti Päivi , tiedottaja, varaluottamusmies
Riitakorpi Carita , diakonian viranhaltija, työsuojeluvaltuutettu	Terho Johan , församlingspastor, varatyösuojeluvaltuutettu
Roiha Anni , palvelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu (etäyhteys)	Pasi Rautiainen , diakonian viranhaltija, varatyösuojeluvaltuutettu
Sovio Hannele , vuokrausassistentti, luottamusmies	Kortelainen Tuulikki , aluepuutarhuri, varatyösuojeluvaltuutettu
Suomi Pirjo , koordinaattori, pääluottamusmies, varapuheenjohtaja (§ 7-)	Mirja Kietäväinen , nuorisotyönohjaaja, varaluottamusmies
Syrjö Pauli , nuorisotyön sihteeri, pääluottamusmies	Lipasti Päivi , tiedottaja, luottamusmies
Turunen Sirpa , palveluesimies, työsuojeluvaltuutettu	Meeli Fletcher , henkilöstösihteeri, varatyösuojeluvaltuutettu

Lisäksi:

Sihteeri:

Mikael Vanttinen

Käsiteltävät asiat

1 § Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Varapuheenjohtaja Rami Hooli avasi kokouksen klo 9.00

2 § Kokouksen edustuksellisuuden toteaminen

Esitys: Todetaan kokouksen edustuksellisuus

Päätös: Esityksen mukaan.

3 § Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi

Päätös: Esityksen mukaan.

4 § Pöytäkirjan tarkistajien valitseminen

Esitys: Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Juha Silander työnantajan ja Mari-Lamminen henkilöstön edustajana.

Päätös: Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Juha Silander ja Jorge Calvo Suarez.

9 § Sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahajako

Yhteinen kirkkoneuvosto on päättänyt pyytää yhteistyötoimikunnalta lausuntoa ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen.

Juha Silander esitteli asiaa.

Esitys: Yhteistyötoimikunta käy asiasta keskustelun ja merkitsee asian tiedoksi sekä päättää lausunnon antamisesta.

Päätös: Yhteistyötoimikunta totesi lausuntonaan seuraavaa keskustelun jälkeen:

Yhteistyötoimikunta piti valmistelua hyvänä. Peruskorjausinvestointien rahoittamista yhteisesti pidettiin perusteltuna ja tarpeellisenä. Toivottiin kuitenkin päätökseen kirjattavan näkyviin vuosittaista investointien tasoa linjaavat päätökset, jotta varmistetaan seurakuntayhtymän seurakuntien ja tukipalveluiden toimintaedellytykset varaamalla riittävä osuus toimintaan jäävään määrärahaosuuteen. Yhteinen kirkkovaltuusto on tehnyt linjaukset ("taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet") vuoteen 2030 saakka, ja on tärkeää, että vastaavat linjaukset päivitetään aikanaan myös 2030-luvulle.

Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakomallin sekä sisäisen vuokran määräytymisperusteiden muutoksen arvioidaan selkeyttävän pitkällä tähtäimellä seurakuntien toimintaedellytyksiä. Yhteistyötoimikunta kuitenkin toteaa, että esitetyt muutokset voivat aiheuttaa lyhyellä tähtäimellä seurakunnissa ennakoimattomia henkilöstövaikutuksia, joita esityksen vaikutusarvioinneissa ei ole riittävästi huomioitu.

Liitteet: [Asia 9 liitteet](#). Pöytäkirjaan lisätty liitteeksi hallintojohtajan esitysmateriaali kokouksessa.

Mikael Vääntinen
Sihteeri

6.2.2025

Seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunto sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahanjaosta

Sisäisten vuokrien määräytymisperusteet

Seurakuntayhtymän johtoryhmä toteaa, että valmisteluprosessi on ollut hyvin johdettua ja riittävästi osallistavaa. Edellinen lausuntokierroksen palaute on otettu huomioon ja uudistettu esitys vastaa pääpiirteissään asetettuja tavoitteita sekä seurakuntayhtymän eri toimijoiden tahtotilaa.

Seurakuntien näkökulmasta tällä hetkellä käytössä olevan sisäisten vuokrien mallin ongelmana on, että se pitää sisällään myös kaikkien investointien poistot. Se lisää seurakuntien taloudenpidon ennakoimattomuutta erityisesti, jos seurakunnan tiloihin tehdään isoja tai yllättäviä korjauksia.

Ehdotetussa mallissa mennään tämän osalta parempaan suuntaan. Johtoryhmä näkee, että Helsingin seurakuntayhtymän mittaluokassa on oltava mahdollisuus siihen, että yhteisesti kannetaan vastuuta seurakuntayhtymän omistamien rakennusten ja tilojen peruskorjauskustannuksista. Muuten taloudelliset vaikutukset ovat liian suuret peruskorjauksen toteutuksen jälkeen katettavaksi yhden seurakunnan osalta.

Nyt esitetyllä mallilla katsotaan kuitenkin olevan heikompi ohjausvaikutus käyttötalouden kiinteistöistä luopumiseen. Helsingin seurakuntayhtymä on kiinteistöstrategiassaan asettanut tavoitteen vähentää käytössään olevia tiloja niin, että vuonna 2030 tilojen määrä on enintään 110 000 m².

Mikäli malli otetaan käyttöön, täytyy yhteisesti sopia keinot huolehtia siitä, että tavoitteet kiinteistöistä luopumiseksi saavutetaan. Tämä vaati seurantaa ja raportointia, jotta pystytään seuraamaan kiinteistöluopumistavoitteen toteutumista tilanteessa, jossa ohjaava vaikutus taloudellisesti pienenee oleellisesti. Näin pyrittäisiin myös välttämään tilanne, jossa luopumispäätöksiä jouduttaisiin tekemään seurakunnan toiveen vastaisesti.

Seurakuntien määrärahanjako

Johtoryhmä ei ota lausunnossaan kantaa seurakuntien määrärahanjakomalleihin.

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkoneuvosto

Lausunto ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta toteaa, että lausunnonle tullut ehdotus sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen on keskeisissä kohdissaan onnistunut ja valmistelu on ollut tarkoituksenmukaista ja seurakuntia huomioivaa.

Erityinen ansio on peruskorjausten yhteisvastuullisuus, joka helpottaa sisäisten vuokrien osalta maksatusten määrää varsinkin vanhojen kirkkojen jatkuvan korjaustarpeen vuoksi. Tuomiokirkkoseurakunnan alueella näitä vanhoja ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia on useita. Ehdotuksessa sisäisten vuokrien määrittelyperusteista tehdään ero peruskorjausten ja perusparannusten osalta, joka asettaa korjausten määrittämisen jompaankumpaan lohkoon kiinteistöjohtokunnan vastuulle. Osaltaan tästä määrittelystä voi tulla vaikeaa silloin, kun tiloja korjataan paremmin vastaamaan toiminnan monimuotoisuutta. Tuomiokirkkoseurakunta pitää hyvänä esitystä, jonka mukaan kaikkia 31.12.2023 taseeseen kuuluvia investointeja käsitellään peruskorjauksina.

Ehdotus seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista on myös hyvin ja huolella valmisteltu, mikä lisää tasapuolisuutta. Seurakuntien edelliset lausunnot on otettu laajasti huomioon esityksessä. Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan osalta on huomioitu, että sen alueella on hiippakunnan pääkirkko, jota suuressa määrin käytetään seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, kokonaiskirkkoa ja kirkollisia järjestöjä, valtiovaltaa, yliopistoja ja akateemisia yhteisöjä sekä Helsingin kaupunkia ja sen kulttuurielämää palvelemaan työhön juhlaumalanpalveluksineen, vihkimyksineen, keskustelutarjoineen ja porrastukseen. Yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti tuomiokirkon vaikuttavuus on koko Suomea ja pääkaupunkiseutua palvelevaa. Tuomiokirkkoseurakunnan alueella olevat kirkot ovat myös laajalti käytettyjä vihkikirkkoja, mikä on määrärahan jakoperusteissa otettu huomioon.

Ehdotuksen mukaan Tuomiokirkkoseurakunta maksaa suurinta prosenttiosuutta seurakuntien sisäisistä vuokrasta. Sen työntekijäresurssit ja kirkkotilat palvelevat huomattavalla osuudella laajempaa joukkoa kuin omat seurakuntalaiset. Lausunnonle ehdotamme resurssiemme riittävyden varmistamiseksi Tuomiokirkon tilojen osalta vuokran puolittamista ehdotetusta vuoden 2026 alusta. Alueellamme on useita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kirkkoja, joiden ylläpidosta valtio maksaa erityisllisää yhteisiin määrärahoihin. Hiippakunnan pääkirkosta maksamme vuokraa enemmän kuin muista suurista kirkoista ehdotetaan maksettavaksi (Tuomiokirkko 469 900 €, Tempelilaukio 299 980 € ja Johanneksen kirkko 249 175 €). Erityisllisällä katamme henkilöstökulut ja muut kulut palvellessamme laajaa asiakaskuntaa (es. 18 henkilötyövuotta suntioita, lähes 900.000 €/v.).

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvoston puolesta, Helsingissä 10.2.2025

Lari Ahokas

kokouksen puheenjohtaja

Mari-Anna Auvinen

vs. kirkkoherra

Töölön seurakunnan lausunto ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Seurakuntaneuvosto pitää hyvin perusteltuna sitä, että ehdotettava sisäisten vuokrien määrittelyperuste pohjautuu lausuntokierroksella olleeseen malliin B. Samoin kuin aiempi sisäisten vuokrien malli B, nyt ehdotettavan mallin sisäisten vuokrien laskentatapa perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin. Uudessa mallissa sisäinen vuokra pitää sisällään tilan käyttö- ja ylläpitokulut, mikä kannustaa kustannustietoisuuteen.

Ehdotetussa mallissa kiinteistöjohtokunta arvioi, mikä osa investointihankkeesta on peruskorjausta ja mikä perusparannusta. Mallin mukaan toimitilaverkkoon liittyvät kysymykset ovat viime kädessä yhteisen kirkkovaltuuston päätösvallan alla. Seurakuntaneuvosto toteaa, että nämä muutokset keskittävät toimitiloihin ja kiinteistöihin liittyvää valtaa merkittävästi. Erityisesti kiinteistöjohtokunnan jäseniltä vaaditaan jatkossa vahvaa asiantuntemusta.

Toisin kuin nykymallissa, seurakuntien yhteisvastuuta kustannustenjaossa on ehdotettavassa mallissa merkittävästi lisätty. Seurakuntaneuvosto toteaa, että tämä helpottaa yksittäisten seurakuntien taloudellista tilannetta, mutta voi vaikuttaa kielteisesti kustannustietoisuuteen sekä vaikeuttaa luopumispäätösten syntymistä. Mallia kehitettäessä on tärkeä muistaa se, että Helsingin seurakuntayhtymän tavoitteena on vähentää tiloja 40 000-45 000 m² vuoteen 2030 mennessä.

Ehdotettava seurakunnille osoitetun määrärahan jakomallin rakenne on sama kuin edellisellä lausuntokierroksella olleissa malleissa. Siinä on perusosa, toimintaan perustuva laskentaosuus sekä lisät. Seurakuntaneuvosto pitää hyvänä, että perusosa huomioi sekä seurakuntien jäsenet että alueella asuvat, kuitenkin painottuen jäseniin. Seurakuntaneuvosto toteaa, että seurakuntien toiminta painottuu seurakunnan jäseniin ja jäsenyyteen panostaminen tukee seurakuntalaisen merkityksellisyyden kokemusta. Seurakunnan tulee kuitenkin perustehtävänsä pohjalta suuntautua myös ulospäin.

Jokaisella seurakunnalla on oma strategiansa. Seurakuntaneuvosto kokee haasteellisena, että yhtymän Kirkko Helsingissä strategia määrittelee rahanjakoa. Strategiaa muutetaan aika-ajoin, joten käytännössä seurakunnat eivät tiedä minkä sisältöiseen määrärahan perusteeseen pitkällä aikavälillä tarkasteltuna sitouduttaisiin. Nyt menossa olevalla strategiakaudella Kirkko Helsingissä -strategian osuuden muodostavat monikielisyys ja nuoret aikuiset. Seurakuntaneuvosto pitää tämän osuuden sisältöjä sinänsä kannatettavina. Seurakuntaneuvosto ehdotti jo edellisessä lausunnossaan, että määräytymisperusteissa huomioitaisiin nuoret ja nuoret aikuiset, joiden kirkkosuhteesta seurakuntien tulevaisuus pitkälti riippuu. Näiden lisäksi toimintaympäristön muutos puoltaisi myös lasten huomioimista tässä yhteydessä. Seurakuntaneuvosto kiittää valmistelijoita siitä, että määrärahojen määräytymisperusteita on materiaalissa selvästi avattu.

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvosto kiittää valmistelijoita siitä laajasta työstä, mitä materiaalin eteen on tehty.

Haagan seurakunnan lausunto ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Haagan seurakunta haluaa kiittää ensinnäkin valmistelijoita hyvästä työstä, jossa on otettu huomioon edellisen lausuntokierroksen huomioita ja näkökulmia ja jota on aidosti kehitetty edellisten mallien pohjalta. Sisäisten vuokrien määrittelyperusteiden ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiden luonnoksessa näemme erityisen hyvänä seuraavat asiat:

- 1) Sisäisissä vuokrissa huomioidaan tulevaisuudessa entistä selkeämmin tilojen todelliset käyttökulut.
- 2) Ehdotettu malli helpottaa seurakunnan taloussuunnittelun ennakoitavuutta suurten ja yllättävien peruskorjausten osalta, kun niiden kustannukset hoidetaan yhteisestä kiinteistöbudjetista.
- 3) Määrärahanjakomallin perusosa tukee seurakuntalaisuuden näkökulmaa ja toiminnan perusteella jaettavan osuuden kohdat a-d varmistavat rahanjaon eri alueiden erilaisuuden huomioiden.

Haagan seurakuntaneuvosto haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin, joiden näemme vaativan vielä harkintaa ja/tai muutosta:

- Kohdan 4 kirjaus ”Helsingin seurakuntayhtymä vastaa kiinteistöistä ja toimitiloista kirkkolainsäädännön ja seurakuntayhtymän perussäännön kirjausten mukaisesti. Tämä vuoksi yhteinen kirkkovaltuusto viime kädessä päättää kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta.” on edelleen kirkkojärjestyksen kohdan 3:n luvun 53:n pykälän näkökulmasta haasteellinen. Kirkkojärjestyksen mukaan jokaisella seurakunnalla tulee olla kirkko ja toivomme, että tätä mahdollista kirjausta ei tulla käyttämään vipuvartena mahdollisissa seurakuntien yhdistymiskeskusteluissa.
- Toiminnan perusteella jaettavaan määrärahaosuuteen sisältyvä Kirkko Helsingissä -strategian osuus (5, 26 %) seurakunnan määrärahasta on ennakoimaton ja haasteellinen, koska se on sidottu kulloinkin voimassa olevaan ja muuttuvaan strategiaan sekä sen painopisteisiin. Mielestämme tämä strategiaan sidottu osuus pitäisi poistaa erityisistä ja siirtää jaettavaksi suoraan seurakuntien määrärahaan.
- Seurakuntaneuvosto on jo lokakuussa antamaan lausunnossa todennut, että Helsingin seurakunnilla on hyvin erilaisia ja eritasoisia tiloja, jotka ovat myös sijainniltaan pääsymaksutuottoja ajatellen eriarvoisessa asemassa. Tämän ehdotetun sisäisten vuokrien mallin kohdalla pohdimme sen reiluutta ja tasapuolisuutta suhteessa tulonhankinnan mahdollisuuksiin, kun laajamittaisetkin peruskorjaukset kuitenkin katetaan yhteisestä potista.
- Ehdotetussa sisäisten vuokrien malliin tulisi mielestämme liittää kohtuullisessa tai välttävissä kunnossa olevien kirkkokiinteistöjen kuntokartoitus. Huopalahden kirkon sisätilojen peruskorjausremontti on jäänyt budjettisyistä kesken vuonna 2017 ja välttävissä kunnossa olevista tiloista sekä laitteista tulee vuositasolla suuria ylläpitokustannuksia, jotka nostavat sisäistä vuokraa merkittäväällä tavalla niin, että kirkon neliövuokra on tällä hetkellä kaikista kirkkorakennuksista selkeästi kalleimmasta päästä.

Tässä rahanjakomallissa keskitytään seurakuntien käytössä olevien tilojen sisäisten vuokrien määräytymisperusteisiin sekä määrärahanjakomalliin. Seurakuntaneuvosto toivoo, että meneillään olevan työnjakokeskustelun yhteydessä keskustellaan myös seurakuntien ja seurakuntayhtymän välisestä rahanjakoprosentista sekä yhteisten palveluiden käytössä olevien tilojen sisäisten vuokrien määristä suhteessa seurakuntien tiloihin ja vuokriin. Seurakunnallinen ja seurakuntien strategiaan pohjautuva perustyö tehdään seurakunnissa ja tämä tulisi huomioida tulevaisuuden rahanjakomalleja rakennettaessa, jotta seurakunnille taataan riittävät taloudelliset ja tilaresurssit.

Helsingissä 10.2.2025
Haagan seurakuntaneuvosto

Malmin seurakunnan lausunto ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Malmin seurakunta kiittää valmistelijoita. Ehdotetussa sisäisten vuokrien mallissa pidämme tärkeänä ja onnistuneina seuraavia asioita:

- todelliset käyttökulut tulevat sisäisissä vuokrissa näkyviksi
- malli on seurakunnan taloussuunnittelun kannalta ennakoitava sikäli, että kiinteistössä tapahtuva ennakoimaton ja yllättävä välttämätön korjaus ei sekoita seurakunnan taloutta
- määrärahanjaossa huomioidaan alueiden erityisiä tarpeita, erityisesti rippikoulujen määrä ja diakonian tarve ovat oleellisia

Kiinnitämme huomiota seuraaviin kohtiin, jotka mielestämme vaativat vielä harkintaa ja/tai muutosta:

- Pyydämme, että ulkoa vuokrattavien tilojen mahdollisuus selkiytetään tekstiin. Toisaalla sanotaan, että toimitilaverkostosta päättää YKV ja toisaalla todetaan, että seurakunta voi edelleen vuokrata tiloja ulkoa. Pidämme tärkeänä, että seurakunnilla säilyy mahdollisuus vuokrata tiloja ulkoa omalla päätöksellään. Tämä liittyy myös siihen kokonaisuuteen, että toimitilasta luopumisen jälkeen tarvitaan jollekin alueelle pienempi tila vaikkapa muskarille tai eläkeläisten kokoontumiselle.
- Kirkko Helsingissä -strategian osuus seurakunnan määrärahasta on ennakoimaton, koska strategia muuttuu oletettavasti muutaman vuoden välein. Malmin seurakunnan osalta laskelmassa näkyy, että tuo strategiaan perustuva rahamäärä olisi yli 330 000 euroa vuonna 2026. Seurakunnan on vaikea suunnitella taloutta pitkäjänteisesti ja käyttää rahaa vastuullisesti, jos noin ison rahamäärän jatko on epäselvää. Se tarkoittaa esim. kuuden työntekijän palkkarahaa. Mielestämme tuo osuus pitäisi poistaa erityisistä ja siirtää jaettavaksi seurakuntien kehityksessä.
- Mallissa ei huomioida sitä, että seurakunnilla on erilaiset mahdollisuudet hankkia tiloillaan tuloja. Oikeudenmukainen malli huomioisi tämän jollain tavalla, esim. joku tuottoraja, jonka ylimenevästä osasta jokin prosentti lisättäisiin kaikkien seurakuntien jaettavaan määrärahaan?
- Peruskorjauksen ja perusparannuksen kategoriat ovat epäselviä. Pyydämme, että niitä selkiytetään siten, että eri osapuolet ymmärtävät päätökset niitä tehdessään. Koska määrittely vaikuttaa suoraan sisäisen vuokran määrään, kategorioista olisi tärkeä tehdä mahdollisimman tarkka määrittely etukäteen, jotta vältämme riidat ja epäselvyydet siinä vaiheessa, kun asia tulee konkreettisesti päätettäväksi yksittäisten remonttien yhteydessä.
- Sisäisten vuokrien malli ei vahvasti kannusta tilojen vähentämiseen. Tämä on hyvä huomioida jotenkin. Syksyllä ehdotimme, että tilakokonaisuuteen voisi liittää seurakuntakohtaisesti jonkinlaisen tiloja per asukas tai tiloja per jäsen -tyyppisen mittarin, joka olisi luopumiskeskusteluissa yhtenä ohjaavana perusteena.

- Ennen päätöksentekoa kaipaisimme laskelmaa tiedossa olevien remonttien vaikutuksesta määrärahoihin. Tätä pyysimme myös syksyn lausunnossa. Malmin kirkon, Lauttasaaren ja Munkkiniemen kirkkojen remonttien kustannukset ovat aika hyvin tiedossa. Voisiko tästä tehdä laskelman ennakoiden vuoden 2029 jaettavan rahamäärän ja tekemällä siitä harjoituksen ehdotetulla sisäisten vuokrien ja määrärahan mallilla?

Toteamme, että edelleen pidämme tärkeänä syksyn lausuntokierroksella esiintuomaamme asiaa liittyen seurakunnallisen työn ja hallinto- ja tukipalveluiden välillä tehtävään rahanjakoon. Nyt käsittelyssä oleva ehdotus koskee seurakuntien kesken tapahtuvaa määrärahojen jakamista. Seurakuntien taloudellisten toimintaedellytysten ja elinvoimaisuuden kannalta on vielä keskeisempää, minkä verran rahaa käytetään seurakunnalliseen työhön ja minkä verran yhtymän hallinto- ja tukipalveluihin. Malmin seurakunnan toive on, että pidemmällä tähtäimellä hallintoon ja tukipalveluihin käytettäisiin vähemmän rahaa ja varsinaiseen hengelliseen perustehtävään enemmän rahaa. Kirkon hengellistä perustehtävää hoidetaan sekä seurakunnissa että sovitusti yhteisessä seurakuntatyössä. Tähän tulee palata tarkemmin siinä vaiheessa, kun keskustellaan ja päätetään työnjaosta seurakuntien ja seurakuntayhtymän välillä.

Munkkiniemen seurakunnan lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Sisäiset vuokrat

Munkkiniemen seurakuntaneuvosto pitää uutta ehdotusta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista aiempia malleja parempana. Jatkotyöstämisessä on selvästi otettu huomioon seurakunnilta saatu palaute. Erityisesti kiitämme sitä, että peruskorjausten kulut pyritään kattamaan yhteisvastuullisesti. Se lisää budjetin ennakoitavuutta ja estää sen, että yksittäinen seurakunta ajautuisi taloudelliseen katastrofiin kirkon peruskorjauksen tai äkillisesti tapahtuvan korjauksen vuoksi. Jokainen kirkko tarvitsee ennen pitkää korjausta. Siksi ehdotettu malli on oikeudenmukainen, kun asiaa tarkastelee muutamaa vuotta pitemmällä aikaperspektiivillä. Malli myös kohtelee kaikkia seurakuntia tasapuolisesti ja tekee tilojen todelliset käyttökustannukset näkyviksi.

Erottelu peruskorjausten ja perusparannusten välillä seurakuntaneuvosto pitää toimivana, kunhan periaatteet kirjataan selvästi auki. Ehdotetussa mallissa peruskorjauksella ja perusparannuksella tarkoitetaan muuta kuin kiinteistöalalla on totuttu, minkä vuoksi termien käyttöä tässä yhteydessä täytyy tarkentaa. Peruskorjauksena tulee pitää kaikkea sellaista, millä tilat saatetaan nykystandardien mukaiseen vaatimustasoon. Siksi esimerkiksi esteettömyyden parantamista tulee pitää peruskorjauksena eikä perusparannuksena, vaikka muutos nousisikin seurakunnan aloitteesta. Perusparannukset taas ovat muutoksia, jotka nousevat seurakunnan toiminnallisista tarpeista, vaikka tiloissa ei muutoin olisi korjaustarpeita. Kiinteistöjohtokunnan on hyvä miettiä havainnollistavia esimerkkejä peruskorjauksen ja perusparannuksen erosta jo ennen, kuin heidän ratkaistavakseen tulee ensimmäisiä tapauksia seurakunnista.

Kysymyksiä nosti esityksen kohta 4, jonka mukaan yhteinen kirkkovaltuusto viime kädessä päättää kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta. Miten tämä suhteutuu seurakuntien oikeuteen päättää itse käytössä olevista tiloistaan? Onko olemassa vaara, että YKV päättää luopua jostakin kirkosta, vaikka kyseistä kirkkoa käyttävä seurakunta luopumista vastustaisikin? Asiassa on toki myös toinen puoli. On esitetty huolta, että ehdotettu malli heikentäisi seurakuntien motivaatiota luopua tiloistaan. Viime vuodet käytössä ollut mallihan on suorastaan pakottanut tekemään luopumispäätöksiä, kun tilojen kustannukset ovat korjausten myötä karanneet käsistä. On parempi, että tilojen luopumisen taustalla on yhteisesti tarkasteltu kokonaisuus toimitilojen verkostosta. Tähän sitoutuminen antaa paremmat mahdollisuudet pitää kiinni aiemmin sovituista tavoitteista käytössä olevien neliöiden vähentämiseksi.

Määrärahan jakoperusteet

Jos sisäisten vuokrien määräytymismallia on kehitetty hyvään suuntaan, on puolestaan seurakuntien välisen määrärahan jakoperusteissa edelleen ongelmia. Mallissa on ensinnäkin aivan liian paljon muuttuvia tekijöitä. Nykymallissa on kritisoitu sitä, että

seurakunnat saavat perusteettomasti rahaa seurakunnan alueella asuvien ei-jäsenten määrän perusteella riippumatta siitä, aiheuttavatko he seurakunnalle kustannuksia. Tämän vuoksi mallia on kehitetty niin, että mukaan on otettu toiminnan perusteella jaettava määrärahaosuus. Tässä on huomioitu sekä diakoninen tarve että rippikoululaiset. Siksi hämmästyttää, että mallin perusosaa ei jaeta vain seurakunnan jäsenmäärän perusteella. Millä perusosan jakoa 80/20 jäsenten ja alueella asuvien määrän välillä oikein perustellaan? Käytännössä jäsenten määrän merkitys seurakunnan määrärahaosuudesta *vähenee* nykyisestä. Nykymallissahan jäsenten osuus on 70% määrärahasta, ehdotetussa mallissa vain 64% (80/20 suhde kohdistuu vain 80 prosenttiin koko määrärahasta). Tämä on ehdottoman väärä suunta, joka poikkeaa muissa seurakuntayhtymissä käytössä olevasta mallista.

Voimakasta kritiikkiä herättää myös Kirkko Helsingissä -strategian tuominen mukaan toimintamäärärahan kriteereiksi. Jo edellisessä lausunnossa seurakuntaneuvostomme – huomattavan monen muun seurakunnan ohella – kritisoi juuri tätä kohtaa. Toistamme siksi aiemman lausuntomme näkemyksen:

”Yhtymä ei ole konserni, jonka valitsevat strategiset linjaukset voisivat ohjata seurakuntien työtä. Erityisen ongelmallista on se, ettei yhtymällä edes ole mahdollisuutta vaatia seurakuntia osoittamaan toimintamäärärahaa juuri Kirkko Helsingissä -strategian painopisteisiin, mutta silti toimintamäärärahaa jaettaisiin näillä kriteereillä. Lisäksi neljän vuoden kuluttua strategiassa voi olla toisenlaiset painopisteet, mikä muuttaa taas jakoperusteita ja lisää toiminnan perusrahoituksen ennakoimattomuutta.

Jos rahaa jaetaan Kirkko Helsingissä -strategiassa määriteltujen kohderyhmien tavoittamiseen, sen tulee olla strategista *lisämäärärahaa*, joka dokumentoidusti kohdennetaan tarkoitukseensa, ei automaattisesti perustoimintaan saatavaa toimintamäärärahaa.”

Seurakuntaneuvoston kanta on, että seurakuntien välisen määrärahaajan perusteiden tulee olla ehdotettua mallia yksinkertaisempi, jäsenlähtöisempi ja talouden suunnittelun ennakoivuutta paremmin tukeva. Tällainen olisi ollut aiemmassa lausuntokierroksessa ehdolla ollut malli 1.

Lopuksi seurakuntaneuvosto haluaa muistuttaa, että päätöksenteon avoimuutta edistää tiedonsaannin avoimuus. Kaikkia tarpeellisia laskelmia ei ole ollut saatavilla. Esimerkiksi kiinteistöjen osalta tietoa siitä, paljonko neliöitä seurakunnilla on käytössään per seurakuntalainen/alueen asukas on tätä kysyttäessä kieltäytytty antamasta. Lapsivaikutusten arvioinnin osalta olisi ollut suotavaa saada laskelmia siitä, miten yhtymän tekemät muutokset kohdennuksissa alle 18-vuotiaisiin vaikuttavat eri seurakunnissa. Yhtymä ei voine ulkoistaa kaikkea vastuuta lapsivaikutuksista seurakunnille tilanteessa, jossa se eksplisiittisesti tekee valintoja painotuksissa alle 18-vuotiaiden osalta.

Lausunto ehdotuksesta koskien sisäisten vuokrien ja määrärahojen jakoperusteiden mallia vuodesta 2026 alkaen

Herttoniemen seurakuntaneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua uusimmasta ehdotuksesta koskien sisäisten vuokrien ja määrärahojen jakoperusteiden mallia vuodesta 2026 alkaen. Seurakuntaneuvosto antoi aiheesta edellisen lausuntonsa lokakuussa 2024.

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteet (esityksen kohdat 1-6)

Hyväksymme sisäisten vuokrien määrittelyn peruslähtökohdaksi tälläkin hetkellä voimassa olevan periaatteen, että sisäinen vuokra muodostuu ko. kiinteistön tai toimitilan toissavuoden toteutuneiden käyttö- ja ylläpitokustannuksien perusteella (2A). Tämä periaate tuo jo nyt läpinäkyvyyttä kustannusten syntyyn ja kannustaa hankkiutumaan eroon turhista ja turhan kalliista tiloista.

Pidämme myös hyvänä sitä, että jatkossa perusparannus- ja peruskorjausinvestoinnit erotellaan toisistaan. (2B ja 2C). Näin isoimmissa peruskorjaushankkeissa maksu ei rasita kohtuuttomasti yksittäistä seurakuntaa, vaan vastuu laskeutuu laajemmille hartioille. Ehdotus siitä, että kiinteistöjohtokunta päättää hankekohtaisesti, mikä osa investointihankkeessa syntyneistä kustannuksista on peruskorjausta ja mikä perusparannusta (2 D) on tarkoituksenmukainen, mutta edellyttää kiinteistöjohtokunnalta huolellista paneutumista ja seurakuntien tasapuolista kohtelua, mikä ei ole aivan helppo tehtävä ratkaistavaksi.

Päätösesityksen kohdassa 4. todetaan, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää viime kädessä Helsingin seurakuntien kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta. Vaikka tämä nähdäksemme on myös nykyinen tilanne, on toivottavaa, etteivät kirkkojen ja seurakuntien muiden kiinteistöjen nykyisestäään vielä vähentyessä päätöksenteko ja sen vaikuttimet erkaannu liikaa seurakuntien arkitodellisuudesta ja niiden tarpeista.

Määrärahojen jakoperusteita koskeva ehdotus (esityksen kohta 7)

Määrärahojen jakoperusteiden ehdotettu muutos ei toisi kokonaisuudessaan osaltamme suuria muutoksia nykytilanteeseen eli resurssin ennakoituun kokonaismäärään. Tätä tosin selittää osaltaan se, että ensimmäistä kertaa vieraskielisen työn kotipesäseurakuntalisä on kohdillaan, mistä kiitämme.

Erityisesti kuitenkin mallissa jää mietityttämään Kirkko Helsingissä -strategiaan kytketyt resurssipainotukset, jotka nykyisillä valinnoilla ovat esimerkiksi omalta kannaltamme hyviä, mutta mikä lienee tilanne muutaman vuoden päästä? Muodostuuko tästä painotuksesta ansa, joka tuottaa seurakunnille ikäviä ja ennakoimattomia yllätyksiä jatkossa?

Herttoniemen seurakuntaneuvosto kiinnitti jo edellisen lausuntonsa yhteydessä kriittistä huomiota siihen, miten jakoperusteisiin ei pitäisi sisällyttää Kirkko Helsingissä -strategian kriteerejä siten, että tämä yhteinen strategia pyrkisi käytännössä ohjaamaan itsenäisten paikallisseurakuntien työtä.

Muilta osin seurakuntaneuvostolla ei ole määrärahojen ehdotetuista jakoperusteista huomautettavaa.

Herttoniemen seurakuntaneuvosto 11.2.2025

Oulunkylän seurakunta

Seurakuntaneuvosto 10.2.2025

LAUSUNTO YHTEISELLE KIRKKONEUVOSTOLLE

Oulunkylän seurakuntaneuvoston pyydetty (Ykn 9.1.2025) lausunto yhteiselle kirkkoneuvostolle ehdotuksesta sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen.

Kiitämme esittelijää ja työryhmää asian vuorovaikutteisesta ja kattavasta valmistelusta, ja samalla myös asian ripeästä edistämisestä. Monin tavoin voimme allekirjoittaa esityksen sisältöjä. Alla on muutamia huomioita, joiden osalta Oulunkylän seurakuntaneuvosto toivoo lisäselvennystä, tarkennusta tai muutosta.

SISÄISET VUOKRIEN MÄÄRÄYTYMISPERUSTEET

Perusparannus ja peruskorjaus. Kirjaukset ja päätökset perusparannuksen ja peruskorjauksen osalta vaativat sen määrittelyä, mikä taho tekee päätöksen minkäkin euromääräisen tason määrittelystä perusparannuksen ja peruskorjauksen osalta. Määrittelystä riippuu merkittävien kustannusten jakaantuminen joko yhteisesti tai yksittäisen seurakunnan kustannettavaksi. Tällöin päätösten ja päätöksentekojärjestelmän – asiasta päättävät tahot – tulee olla hallinnollisesti ja juridisesti perustellut ja kestävä. Esitämme, että nyt kirjatussa mallissa selvennetään vielä kiinteistöjohtokunnan rooli ja päätäntävalta.

Toivomme, että päätöksenteon pohjaksi käytettävissä ovat ennakoitujen laskelmat suunniteltujen tilaskenaarioiden kokonaiskuluista ja kulujen jakaantumisesta nyt esitetyn mallin pohjalta. Nyt esitetty määräytymisperuste edellyttää tavoitteellista suunnittelua, jotta tilankäytön kustannukset eivät ole poukkoilevat ja ennakoimattomat. Tilastrategian yhteydessä tulee olla ykv:n hyväksymä pitkän tähtäimen tila- ja peruskorjaussuunnitelma, jota voidaan seurata ja päivittää riittävällä aikajänteellä.

Toivomme esitykseen selkeää kirjausta siitä, että lakisäätöiset muutokset, joita toimitiloihin edellyttävät mm. esteettömyys- ja ympäristövaatimukset, sisällytetään peruskorjaus-kategorian alle.

Katsomme, että mallin tulee mahdollistaa, ja myös tukea, kirkkojen ja toimitilojen seurakunnallista yhteiskäyttöä ja seurakuntarajat ylittävää toimintaa. Oleellista on, että malliin sisällytetään helposti mallinnettavat, käyttökelpoiset ja realistiset kulunjakomallit (neliöt, käyttöaika, tilatyypit, oheiskulut) ja annetaan seurakunnille keskinäinen mahdollisuus sopia tilavuokraajaosta.

Ekskurssi: Yksittäisen huomiona esitämme, että Oulunkylän Puukirkon tontille rakennettava uudisrakennus sisällytetään ennen määrittelytasoa toteutettujen investointien joukkoon, jolloin sen kustannukset jakautuisivat vastaavasti, kuin viime vuosina toteutettujen kirkkojen peruskorjausten kustannukset. Uudisrakennus korvaa peruskorjausta odottaneen kirkon, josta luovutaan. Samassa yhteydessä vähennetään oleellisesti tilaneliöitä ja myös luovutaan kalliista vuokratontista. Näin ollen ko. uudisrakennuksen tulee näkemyksemme mukaan vertautua peruskorjaukseen.

Toivomme vielä selkiyttämistä sen suhteen, millä mallilla ja jakosuhteella mahdolliset merkittävät säännölliset pääsylipputulot huomioidaan tiloista aiheutuvien kulujen kattamisessa, sisäisessä vuokrassa ja mahdollisesti nettotulojen (osittaisesta) jyvittämisessä yhteiseen työhön.

Oulunkylän seurakunnan mielestä nyt esillä olevassa mallissa seurakuntien vastuu itse aiheutetuista kustannuksista hämärtyy liikaa, minkä johdosta Oulunkylän seurakunta esittää asian palauttamista valmisteluun. Vastuuta itse aiheutetuista kustannuksista voitaisiin lisätä siten, että kaikista poistoista jokin osa tulisi seurakuntien kannettavaksi (esim. 30% tai 20% tai 40%, kiinteistöjohtokunta voisi harkita asiaa ja tehdä selventäviä laskelmia). Näin menetellen poistuisi myös tulkintavaikeus siitä, onko kyseessä peruskorjaus vaiko perusparannus.

SEURAKUNNILLE OSOITETTAVAN MÄÄRÄRAHAN JAKOPERUSTEET

Allekirjoitamme iloiten useimmat nyt esitetyt määrärahan jakokriteerit. Nuoret aikuiset - ja vieraskielinen työ -kriteerien osalta esitämme, että niiden yhteydessä luovutaan määräaikaisesti strategisesta kriteeriperustasta, ja ne sisällytetään sellaisinaan jakokriteeristöön. Tämä kahdesta syystä: Ne ovat helsinkiläisten seurakuntien toiminnan ja tulevaisuuden kannalta avainasemassa, ja näin vältämme muutaman vuoden välein tapahtuvat mahdolliset merkittävät heilahtelut määrärahaajaossa yhtymän strategisten kriteerien muuttuessa. Jatkossa strategisten kriteerien käyttö edellyttää uudenlaista yhteisen strategian mallia koko yhtymän ja kaikkien sen seurakuntien tasolla.

Toteamme, että lapsivaikutusten osalta ehdotus täytyy tutkia, arvioida ja kirjata uusiksi. Nyt esitetty prosenttijakomalli johtaa entistä suurempaan eriarvoistumiseen lapsiperheissä helsinkiläisten seurakuntien alueella. Jakoperusteissa tulee ehkäistä tällainen kehitys tilanteessa, jossa taloudellinen polarisaatio, lasten ja nuorten pahoinvointi sekä lapsiperheköyhyys kasvavat.

Kannatamme määrärahan jakoprosenttien muutosta nyt esitetystä siten, että kirkkoon kuuluvat/ alueella asuvat – perusteinen jakoprosentti on: 70% / 30% nyt ehdotetun 80% / 20% -jaon sijaan.

Lopuksi haluamme vielä lausunnossamme nostaa esille sen, että Helsingin seurakuntayhtymässä tulisi olla nykyistä vähemmän seurakuntia taloudellisen ja toiminnallisen tulevaisuuden varmistamiseksi.

11.2.2025

Lauttasaaren seurakunnan lausunto Helsingin seurakuntayhtymässä noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Ehdotettu malli on Lauttasaaren seurakunnan näkökulmasta tasapuolinen, seurakuntien peruskorjaukset huomioiva ja samalla seurakuntia vastuuttava.

Lauttasaaren seurakunta pitää tätä mallia hallinnollisesti suhteellisen kevyenä, ennakoitavuutta lisäävänä ja sellaisena, jossa vältyttäisiin yksittäisen seurakunnan joutumiselta kohtuuttomaan taloudelliseen tilanteeseen. Yhtymän omaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen välttämättömien peruskorjausten kustannusten kattamista ei tule jättää yksittäisen seurakunnan kannettavaksi.

On varsin perusteltua kantaa yhteisvastuullisesti pakolliset peruskorjaukset ja toisaalta on hyvin perusteltua, että seurakunta itse maksaa kaikki lisätoiveensa eli perusparannuksensa.

Ehdotetussa mallissa kiinteistöjohtokunta päättää hankekohtaisesti mikä osa investointihankkeesta syntyneistä kustannuksista on peruskorjausta ja perusparannusta. Tämän osalta on oleellista, että seurakunnilla on tiedossa päätöksiä ohjaavat perusteet jo etukäteen, jotta jo investointeja suunniteltaessa on mahdollista arvioida tulevia kustannuksia seurakunnalle.

Lauttasaaren seurakunnan kirkkosalin katto ei ole kunnossa. Perustasoa ei olla vielä tässä saavutettu. Ylipäättänsä Lauttasaaren seurakunnan peruskorjaus on vielä kesken katon ja julkisivujen osalta. Oletamme, että näiden korjaus luetaan peruskorjausinvestoinneiksi.

Yleisesti korjausten osalta on huomioitava, että peruskorjausten ja perusparannusten erittely voi olla hyvinkin spekulatiivista, kun ajassa mennään pitkälle taaksepäin.

Ehdotetussa mallissa hyvää on, että sisäisiin vuokriin ei kohdisteta indeksikorotusta.

Lauttasaaren seurakunnan käytössä oleva toimintamääräraha nousee tässä esitettyssä mallissa. On kuitenkin huomioitavaa, että suhteessa seurakuntalaisten määrään sisäisten vuokrien jälkeen, tässäkin mallissa Lauttasaaren seurakunta tulee seurakuntien joukossa aivan häntäpäähän eli sijalle 18.

Lauttasaaren seurakunta toivoo, että kyseinen malli olisi käytössä pitkään. Ehdotamme, että esitykseen lisätään maininta päätökseen sitoutumisesta esimerkiksi 10 vuodeksi.

Lauttasaaren seurakunta olettaa, että Lauttasaaren kirkkokiinteistö tulkitaan kahdeksi erilliseksi kiinteistöksi (Lauttasaaren seurakunnan ja St. Jacobin kiinteistöt) kuten tähänkin asti.

Pitäjänmäen seurakunnan lausunto sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahanjaosta

Pitäjänmäen seurakunnan seurakuntaneuvosto kiittää huolellisesta valmisteluprosessista sekä mahdollisuudesta lausua näkemyksiä työn alla olevasta esityksestä.

1. Sisäiset vuokrat

Palaute on otettu huomioon ja uudistettu esitys vastaa pääpiirteissään asetettuja tavoitteita sekä seurakuntayhtymän eri toimijoiden tahtotilaa. Nykyiseen malliin verrattuna malli tarjoaa isommat hartiat kantaa vastuu suurista muutoksista ja investoinneista. On tärkeää, että suuret ja yllättävät korjaukset pystytään toteuttamaan. Mallissa pystytään ennakoimaan paremmin tulevien vuosien kustannukset ja vuokrien suuruus verrattuna nykyiseen.

Peruskorjaukset ja perusparannukset on hyvä määritellä selkeästi, epäselvyyksien välttämiseksi.

Kiinteistöstrategian mukaan Helsingin seurakuntien käytössä olevien tilojen määrä on vuonna 2030 enintään 110 000 m². Talouslaskelmat tulevien vuosien osalta perustuvat kiinteistöjen osalta näille luvuille. Vuoteen 2030 ei ole kovin montaa vuotta aikaa toteuttaa suunnitelmia. On tärkeää tehdä suunnitelmia tilojen yhteiskäytöstä ja ohjata prosesseja tietoisesti ja hyvässä yhteistyössä seurakunnat, kiinteistötoimisto, viime kädessä YKN, YKV, jossa päätökset lopulta tehdään.

On olennaista, että huomioidaan kirkkoverkosto, Helsingin seurakuntien käytössä olevat tilat ovat merkki ja merkittävä resurssi seurakunnalliselle toiminnalle. Kuinka voisimme luoda järjestelmää, joka kannustaa entistä enemmän yhteiskäyttöön tilojenkin suhteen? Pitäjänmäen seurakunta on valmis toimimaan laajemmin yhteiskäyttötiloissa omien hallinnassamme olevan kirkkokiinteistön neliömetrien suhteen varsinkin toimistotilojen sekä mahdollisesti seurakuntasalien osalta.

2. Määrärahan jako

Pitäjänmäen seurakunta pitää hyvänä määrärahoihin liittyvää työskentelyä.

Määrärahanjakomalliin jää useita muuttuvia tekijöitä, joten se on seurakunnan näkökulmasta jossakin määrin ennakoimaton.

Seurakuntien on vaikeaa suunnitella taloutta pitkäjännitteisesti. Siksi lisämäärärahan kuten strategialisämäärärahan liittäminen suoraan seurakuntien kehykseen toisi luottamusta siihen, että seurakunnat ovat toiminnan perusyksikkö.

Toiveena on, että määrärahan jaon periaatteet kannustavat toimimaan ja kehittämään sekä jäsenhankintaan. Tulevaisuuteen varautumisessa rahoituspohjan muuttaminen ja laajentaminen on tärkeä pitää mielessä. Siihen tulee kannustaa ja luoda toimintamalleja.

Pitäjänmäen seurakuntaneuvoston puolesta

Maika Vuori
Kirkkoherra

Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle

Lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista vuodesta 2026 alkaen

Roihuvuoren seurakuntaneuvoston näkemyksen mukaan ehdotettu sisäisten vuokrien malli, jossa peruskorjauksista ja kaikista merkittävistä korjauksista vastataan yhteisesti ja seurakunta kattaa kiinteistön käyttökulut, on hyvä ja toimiva. Se varmistaa, että seurakunnilta perittävät vuokrat pysyvät kohtuullisina ja ennakoitavina.

Perustelut

Uuden sisäisten vuokrien mallin valmistelun tavoitteeksi asetettiin, että sisäiset vuokrat ovat tulevaisuudessa ennakoitavia, kohtelevat eri tahoja tasapuolisesti, ottavat huomioon helsinkiläisten tarpeet ja ohjaavat kiinteistökannan pienentymiseen yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaisesti.

Roihuvuoren seurakunnan näkemyksen mukaan **tärkein tavoite** on pitää vuokrat kohtuullisina. Seurakunnan kantokykyyn nähden liian korkea vuokra tekee mahdottomaksi hoitaa kunnolla lakisääteiset perustehtävät. Ennakoitavuus tuo talouteen vakautta vain silloin, kun vuokrat ovat kohtuullisia. Mikäli vuokra on kohtuuton, ei ennakoitavuudesta ole apua.

Sisäisten vuokrien järjestelmän on hyvä olla mahdollisimman tasapuolinen. Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus ovat kirkon arvoja. Helsingin seurakuntayhtymän 19 seurakunnan välillä tasapuolisen vuokrajärjestelmän luominen on kuitenkin erittäin haastavaa, sillä seurakuntien tilanteet poikkeavat toisistaan merkittävästi. Kirkkojen kunto vaihtelee: toiset on vastikään korjattu miljoonilla euroilla, kun taas toisissa seurakunnissa joudutaan luopumaan pääkirkoista, koska niiden peruskorjaaminen arvioidaan liian kalliiksi. Muutama seurakunta saa merkittäviä tuloja turisteilta, kun taas suurimmalla osalla tätä mahdollisuutta ei ole. Joissakin seurakunnissa toiminta on mahdollista yhdessä kirkkokiinteistössä, kun taas toisissa alueen rikkonaisuus ja laajuus edellyttävät useamman kirkon käyttöä.

Helsingiläisten tarpeiden huomioon ottaminen on välttämätön strateginen lähtökohta seurakuntayhtymässä, mutta sen yhteys seurakunnilta perittäviin sisäisiin vuokriin on vaikeasti hahmotettava.

Kiinteistöjen vaatimat **korjausinvestoinnit** muodostavat seurakuntayhtymän toiseksi suurimman kuluerän henkilöstökulujen jälkeen. On tärkeää, että eri kiinteistöistä aiheutuvat kulut tulevat näkyviin ja voivat ohjata päätöksentekoa, kun pohditaan, mistä kiinteistöistä pidetään kiinni tai mistä luovutaan kokonaan. Kustannusten läpinäkyvyys tukee pitkäjänteistä kiinteistöstrategiaa ja mahdollistaa oikeudenmukaisemmat päätökset.

Ymmärrys kiinteistöistä aiheutuvien kulujen jatkuvasta kasvusta on ohjannut vähentämään Helsingin seurakuntayhtymän omistuksessa olevien kiinteistöjen lukumäärää. Kiinteistöistä luopumisen ohjaaminen seurakunnilta perittävien käyttäjävuokrien kautta ei kuitenkaan ole strategisesti perusteltu toimintamalli – varsinkaan nyt, kun seurakuntayhtymässä on jo pitkälti sovittu siitä, mitkä kirkot pidetään käytössä. Kun jokin kirkko on päätetty säilyttää, siitä ei periaatteessa olisi enää perusteltua periä sisäistävuokraa. Jos sisäisiä vuokria käyttäjiltä edelleen peritään, niiden tulisi enää pohjautua vain käyttökuluihin.

Lausunto seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Helsingin seurakuntayhtymässä seurakuntien alueilla asuvan kirkkoon kuulumattoman väestön määrä on vaikuttanut merkittävästi verotulojen jakamiseen seurakuntien kesken. Roihuvuoren seurakunta on, yhdessä muutamien muiden seurakuntien kanssa, useaan otteeseen kiinnittänyt tähän kriittistä huomiota muun muassa talousarviolausunnoissaan.

Tammikuussa 2022 YKV asetti vihdoin työryhmän selvittämään tarvetta muuttaa kehysmäärärahojen jakosuhdetta 70/30. Päätöksen seurauksena korkean jäsenprosentin seurakunnissa virisi toive, että epäoikeudenmukaiseksi koettu jakosuhte korjattaisiin. Nyt näyttää kuitenkin siltä, että ehdotettu uusi määrärahojen jakotapa ei välttämättä ratkaise aiempaa ongelmaa – päinvastoin, se saattaa jopa pahentaa tilannetta.

Niin kutsutun 70/30-jakosuhteen suurin ongelma on ollut siinä, että se perustuu oletukseen, jonka mukaan kirkkoon kuulumaton väestö aiheuttaa paikallis seurakunnille merkittäviä kustannuksia. Tämä oletus on johtanut siihen, että alueen asukasmäärä on otettu määrärahojen jakoperusteeksi ilman tarkkaa selvitystä todellisista kustannusvaikutuksista. On vain arveltu, että kuluja syntyy, olivatpa kyseessä kirkosta eronneet kantasuomalaiset, muihin kristillisiin kirkkoihin kuuluvat, tai muiden uskontojen edustajat.

Todellisia kustannusvaikutuksia ei ollut ennen vuotta 2022 mennessä koskaan perusteellisesti selvitetty, eikä sitä selvittänyt myöskään työnsä päättänyt selvitystyöryhmä, joka on nyt jättänyt YKN:lle ehdotuksen uudesta määrärahojen jakotavasta.

Ehdotettu uusi määrärahojen jakomalli

*Lausunnon kohteena oleva uusi määrärahojen jakomalli sisältää hyviä ehdotuksia, kuten tietyn määrärahojen osan jakamisen seurakuntien toiminnan perusteella. Kustannuksia synnyttäviksi tekijöiksi on määritetty **diakoninen tarve** (alueen sosioekonominen asema, 80 vuotta täyttäneet alueella asuvat), Kirkko Helsingissä -**strategian kohderyhmä** (muuta kuin kotimaisia kieliä puhuvat). Myös **kotipesäseurakunnille** on ehdotettu maksettavaksi korvaus vieraskielisen työn aiheuttamiin kuluihin perustuen.*

Uuteenkin jakomalliin jää valuvika

Ihmetystä herättää, miksi toimintaan liittyvien tekijöiden lisäksi edelleen - vailla perusteluja - ehdotetaan, että suuri osa (80 %) seurakunnille jaettavasta kokonaismäärärahasta jaettaisiin alueen asukaslukua merkittävästi painottaen (jakosuhte 80/20). Yhdessä toimintaan perustuvien

määrärahaosuuksien kanssa tämä johtaa siihen, että korkean jäsenprosentin seurakunnat joutuvat entistä huonompaan asemaan. **Seurakunnalliseen toimintaan osoitetut määrärahat tulisi jakaa seurakunnille jäsenmäärän mukaan, mikä osaltaan kannustaisi seurakuntia kutsumaan alueen ihmisiä yhteyteensä.**

Yhteenveto

- Uudessa määrärahojen jakomallissa osa seurakunnille osoitettavista määrärahoista tulee jaettavaksi seurakuntien toiminnan perusteella. Linjaus on hyvä, koska resurssien jakaminen perustuu todellisiin ja todennettavissa oleviin kuluihin.
- Koska toimintaan liittyvien kulujen lisäksi ehdotetaan, että suuri osa (80 %) seurakunnille jaettavasta kokonaismäärärahasta jaetaan alueen asukaslukua merkittävästi painottaen (jakosuhte 80/20), voi ehdotuksen kokonaisvaikutus johtaa korkean jäsenprosentin seurakunnat entistä huonompaan asemaan. Seurakunnalliseen toimintaan osoitetut määrärahat tulee jakaa seurakunnille jäsenmäärän mukaan, mikä osaltaan kannustaisi seurakuntia kutsumaan alueen ihmisiä yhteyteensä.

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto

Timo Pekka Kaskinen
kirkkoherra

Tiia Thúren
varapuheenjohtaja

Matteus församling | Utlåtande om principerna för de interna hyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag fr.o.m. 2026

Matteus församlingsråd vill inleda med att tacka för välgjord beredning och speciellt för en omfattande barnkonsekvensanalys. Vi är också tacksamma över att svenska arbetets specialutmaningar beaktas. Vi önskar att följande aspekter beaktas i det fortsatta arbetet:

- Även om man i texten antyder att medlemsantalets betydelse skall öka, påverkar medlemsantalet nu mindre än förr. I nuvarande modell fördelas 70 % av anslagen på basen av medlemmar - i det nya förslaget bara 60 % (80/20 fördelningen tillämpas bara på 75 % av anslagen).
- Det är viktigt att komma ihåg att en församling inte kan rå för vilken kyrka man fått. Vissa har kyrkobyggnader som ger goda inkomster, andra har onödigt stora kyrkor som är svåra att hyra ut.
- Även de andra aktörerna i kyrkan/huset påverkar kostnaderna. Även om Matteus trivs utmärkt med att dela kyrksal med det engelska- och ryska arbetet, är det ett faktum att vi skulle ha en helt annorlunda ekonomisk situation om vi delade kyrksal med en finsk församling. Nu betalar vi hela hyran för kyrksalen men vid delning med en finsk församling skulle hyran halveras.
- Vi är glada över att man nu fördelar en verksamhetsbaserad del. Vi skulle dock önska att också vardagsverksamhet (klubbar, läger, konserter, samtal o.v.s.) kunde beaktas. Sanningen är att ju mera verksamhet/aktiva församlingsmedlemmar man har, desto dyrare blir det (både vad gäller verksamhetskostnader och interna hyror). Förslaget ger ingen belöning för aktiv verksamhet, vilket inte uppmuntrar till tillväxt. Ju mindre man gör, desto bättre klarar man sig ekonomiskt.
- Att beakta antalet unga vuxna och 80-åringar som bor på området är problematiskt eftersom båda åldersgrupperna bor där det finns boendemöjligheter (studiebostäder/äldreboenden) för dem, men ändå är de ofta aktiva i den församling där de gått skriban/varit aktiva.
- Vi är glada över att antalet konfirmander beaktas i fördelningen av resurser. Dock är det knepigt med en kompensation som kommer i efterhand - man behöver pengarna det året då man har många konfirmander (förutsägbarheten är svår). Vidare konstaterar vi att formuleringarna i den svenska översättningen inte motsvarar originaltexten, men vi utgår från att man skulle få ersättning också för utomstående konfirmander (konfirmander från andra Helsingforsförsamlingar)? Vi upplever det omöjligt att jämföra denna kompenserings med det nuvarande systemet (som vi varit mycket nöjda med) och därför vill vi betona att vi inte klarar av en minskning i dessa anslag utan att det påverkar kvalitén på skriftskolan.
- Vi upplever det problematiskt att samfällighetens strategi blandas in i anslagsfördelningen. Det blir svårt - eller omöjligt - att bygga upp ett långsiktigt

arbete och att använda resurserna ansvarsfullt då strategin är något som ändrar och utvecklas (vilket den bör göra).

- Vi ställer oss också lite kritiskt till beaktandet av övriga språkgrupper som bor på området i anslagsfördelningen. Beaktas då samma människor både för den finska och för den svenska församlingen på området? Skall även medlemmar av andra religioner beaktas? Förväntas man använda pengarna till arbete bland dem?
- Vi önskar även att omfattningen av arbetet (antal aktiva och antal anställda) skulle beaktas vid utdelningen av bidrag för språkminoriteternas arbete, eftersom det direkt påverkar behovet av utrymmen (hyror), vaktmästartjänster, sekreterartjänster och kyrkoherdens arbetstid.

Avslutningsvis vill vi konstatera att detta förslag inte tar ställning till fördelningen mellan församlingarna och samfälligheten. Vi önskar att justeringar sker i den riktningen att församlingarna får mera verksamhetsmedel, medan mindre pengar går åt till administration och stödfunktioner.

Vi upplever även att tidtabellen känns brådskande och konstaterar att man hellre kunde skjuta fram förändringarna än göra förhastade beslut.

Matteus församling | Lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Matteuksen seurakuntaneuvosto haluaa aluksi kiittää hyvin tehdystä valmistelutyöstä ja erityisesti laajasta lapsivaikutusten arvioinnista. Olemme myös kiitollisia siitä, että ruotsinkielisen työn erityishaasteet on huomioitu. Toivomme, että seuraavat näkökohdat otetaan huomioon jatkotyössä:

- Vaikka tekstissä viitataan siihen, että jäsenmäärän merkitys kasvaisi, jäsenmäärän vaikutus on uudessa ehdotuksessa pienempi kuin aiemmin. Nykyisessä mallissa 70 % määrärahoista jaetaan jäsenten määrän perusteella – uudessa ehdotuksessa vain 60 % (80/20-jako koskee vain 75 % määrärahoista).
- On tärkeää muistaa, että seurakunta ei voi vaikuttaa siihen, minkä kirkon se on saanut. Joillakin on kirkkorakennuksia, jotka tuottavat hyvin tuloja, kun taas toisilla on tarpeettoman suuria kirkkoja, joita on vaikea vuokrata eteenpäin.
- Myös muut kirkossa/talossa toimivat tahot vaikuttavat kustannuksiin. Vaikka Matteus seurakunta viihtyy hyvin jakaessaan kirkkosalin englanninkielisen ja venäjänkielisen työn kanssa, on selvää, että taloudellinen tilanteemme olisi täysin erilainen, jos jakaisimme kirkkosalin suomenkielisen seurakunnan kanssa. Nyt maksamme koko kirkkosalin vuokran itse, mutta jos jakaisimme sen suomenkielisen seurakunnan kanssa, vuokra puolittuisi.
- Olemme iloisia siitä, että nyt osa määrärahoista jaetaan toiminnan perusteella. Toivoisimme kuitenkin, että myös arjen toiminta (kerhot, leirit, konsertit, keskustelut jne.) huomioitaisiin. Totuus on että mitä enemmän toimintaa ja aktiivisia seurakuntalaisia on, sitä kalliimmaksi toiminta tulee (sekä toiminnallisten kustannusten että sisäisten vuokrien osalta). Ehdotus ei palkitse aktiivisesta toiminnasta, mikä ei kannusta kasvuun – mitä vähemmän toimintaa järjestää, sitä paremmin selviää taloudellisesti.
- Nuorten aikuisten ja 80-vuotiaiden määrän huomioiminen alueella on ongelmallista, koska molemmat ikäryhmät asuvat siellä, missä on heidän

tarpeisiinsa sopivia asumisratkaisuja (opiskelija-asunnot, palvelutalot). Usein he ovat kuitenkin aktiivisia siinä seurakunnassa, jossa ovat käyneet rippikoulun tai ovat olleet mukana toiminnassa.

- Olemme tyytyväisiä siihen, että rippikoululaisten määrä huomioidaan resurssien jaossa. On kuitenkin haastavaa, että korvaus tulee jälkikäteen – rahat tarvitaan juuri sinä vuonna, jolloin rippikoululaisten määrä on suuri (ennustettavuus on vaikeaa). Lisäksi huomaamme, että suomenkielisen ja ruotsinkielisen tekstin sanamuodot eivät vastaa toisiaan. Lähdemme kuitenkin siitä oletuksesta, että korvausta saisi myös muista Helsingin seurakunnista tulevista rippikoululaisista? Koemme, että tätä kompensatiota on mahdotonta verrata nykyiseen järjestelmään (johon olemme olleet erittäin tyytyväisiä), ja siksi haluamme korostaa, että emme selviä näiden määrärahojen vähennyksestä ilman, että se vaikuttaa rippikoulun laatuun.
- Pidämme ongelmallisena sitä, että seurakuntayhtymän strategia sidotaan määrärahojen jakoon. Työn rakentaminen pitkällä tähtäimellä ja resurssien vastuullinen käyttö on vaikeaa – tai mahdotonta – kun strategia muuttuu ja kehittyy (mitä sen täytyykin tehdä)..
- Suuntaamme myös kriittisen katseen siihen, että määrärahojen jaossa huomioidaan alueella asuvat muut kieliryhmät. Lasketaanko samat henkilöt sekä suomenkielisen että ruotsinkielisen seurakunnan hyväksi? Tuleeko myös muiden uskontojen jäseniä huomioida? Oletetaanko, että määrärahat käytetään heidän parissaan tehtävään työhön?
- Toivomme myös, että työn laajuus (aktiivisten jäsenten ja työntekijöiden määrä) otetaan huomioon kielivähemmistöjen työhön suunnattujen määrärahojen jaossa, sillä se vaikuttaa suoraan tilatarpeeseen (vuokrat), vahtimestaripalveluihin, sihteeripalveluihin ja kirkkoherran työmäärään.

Lopuksi toteamme, että tämä ehdotus ei ota kantaa määrärahojen jakoon seurakuntien ja seurakuntayhtymän välillä. Toivomme, että jakoperusteita muutetaan siihen suuntaan, että seurakunnille jää enemmän määrärahaa toimintaan, kun taas hallintoon ja tukipalveluihin kuluu vähemmän varoja.

Koemme myös, että aikataulu on kiireinen ja toteamme, että muutosaikatauluja mieluummin lykättäisiin eteenpäin, kun että tehdään liian nopeita päätöksiä.

Lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvoston mielestä sisäisten vuokrien määrittelyperusteet ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet ovat oikean suuntaisia.

Vaikka aikataulu on nopea on hyvä asia, että päätöksenteko etenee, jotta seurakunnat ja yhteiset palvelut saavat hyvissä ajoin tiedot tulevaisuuden linjauksista ja pystyvät tekemään suunnitelmiaan pidemmälle aikavälille

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteissa peruskorjaus ja perusparannus määrittelyihin olisi hyvä saada selkeät ja tasapuoliset linjaukset mahdollisimman pian.

Määrärahojen jaossa on hyvää, että siihen on otettu mukaan erilaisia painotuksia. Seurakunnat eivät ole toimintaympäristöltään samanlaisia ja tämä ehdotettu malli antaa erilaisille seurakunnille paremmat mahdollisuudet toimintaan.

Toivottavaa olisi ollut, että tässä määrärahanjako mallissa ei enää olisi ollut erilaisia lisiä.

Kallion seurakunnan lausunto sisäisten vuokrien mallista ja määrärahaajaosta

Kallion seurakunta pitää tehtyä valmistelutyötä hyvänä ja oikeansuuntaisena. Kannatamme mallien kehittämistä esitetyltä pohjalta. Esitämme seuraavassa kysymyksiä ja näkökulmia sekä korjausehdotuksia.

Periaatteellinen ongelma on, että esitetyt mallit eivät tällaisenaan huomioi seurakuntarajat ylittävää toimintaa tai kannusta yhteisiin tiloihin. Jos yhteistyö on strateginen valinta, niin tämän pitäisi näkyä myös malleissa. Pidämme yleisesti haasteellisena sitä, että sisäisen vuokrien mallin yhteyttä talousarvioon kokonaisuutena ei ole kuvattu riittävän selkeästi.

Haluamme kiittää valmistelumateriaalissa olevaa hyvää lapsivaikutusten arviointia.

Kallion seurakunnan erityispiirteitä matalan kirkkoon kuulumisprosentin seurakuntana - keskustaseurakuntana, jonka toimintaan osallistutaan koko Helsingistä - malli ei huomioi. Se aiheuttaa meille merkittävän miinusmerkkisen tuloksen. Malli ei palkitse aktiivisesta toiminnasta, eikä se huomioi isoja kirkkotiloja. Silti pidämme sen peruslähtökohtia oikeudenmukaisuutta tavoittelevana ja nykytilaa parempana.

Aiemmassa lausunnossa pyysimme laskelmia myös nykyistä edeltävän mallin sovelluksesta.

Sisäisten vuokrien malli

Pidämme ongelmallisena Yhteisen kirkkovaltuuston roolia seurakuntien tilapäätöksissä

Lausuntoesityksessä todetaan: ”Yhteiselle kirkkovaltuustolle valmistellaan esitys Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta vuoteen 2030. Valittavasta sisäisten vuokrien mallista riippumatta yhteisen kirkkovaltuuston päätös tulee määrittämään reunaehdot, joiden puitteissa seurakunnat voivat päättää käytössään olevista tiloista.”

Tilat ovat teologisesti ja toiminnallisesti yksi merkittävin seurakuntien käytössä oleva resurssi. Tämä tilakokonaisuuden siirtäminen yhteiseen päätöksentekoon johtaisi siihen, että päätösvalta ja kehittämismahdollisuus tilojen osalta siirtyisi yhtymään ja pois paikallisseurakunnilta. Järjestelmä pienentäisi seurakunnan mahdollisuuksia kehittää työtä, tasapainottaa taloutta tai muuttaa resurssien painopistettä. Suunniteltu prosessi vaarantaa seurakuntien toiminnallisen itsenäisyyden ja siirtää Helsingin seurakunnissa merkittävää toiminnallista ja taloudellista valtaa yhtymään.

Käytännössä YKN ja YKV käyttäisivät merkittävän osan ajastaan kiistellessään seurakuntien tiloista. Päätösten henkinen ja hengellinen johtaminen jäisi lopuksi kuitenkin kirkkoherralle ja seurakuntaneuvostolle, jolla ei asiassa ole ollut päätösvaltaa. Tämä lisäisi

kokemusta epäoikeudenmukaisuudesta ja kuulemattomuudesta sekä aiheuttaisi yhteisten päätöselinten merkittävän roolin muutoksen. Tiloista luopuminen on nyt vaikeaa, mutta koska ne ovat seurakuntalaisten tiloja, niin niistä luopumispäätökset pitääkin johtaa harkiten ja huolella lähellä toimijatasoa.

Peruskorjausten ja perusparannusten välinen jaottelu aiheuttaa ongelmia ja lisää hallintoa

Mallissa oleva perusparannus- ja peruskorjaus -jaottelu vaatii vielä lisätyötä ja harkintaa. Myös se, onko kiinteistöjohtokunta oikea taho päättämään jaottelun soveltamisesta, vaatii vielä uudelleen harkintaa. Onko kiinteistöjohtokunnalla aikaa, osaamista ja oikeita työkaluja ratkaista nyt esityksessä varsin abstraktiksi jäävä ero.

Kallion seurakunnalla on useita esimerkkejä yksittäisistä kiinteistöön liittyvistä korjauksista, joiden määrittely peruskorjaus-/perusparannus-akselilla on hyvin epäselvää annettujen linjausten mukaisesti (esimerkiksi hissi lisäämään seurakuntatilojen saavutettavuutta tai keittiön siirto silloin, kun rakennetaan työntekijöiden lakisääteinen tila). Kun tilaluopumisia toivottavasti tulevaisuudessa tehdään, niin tilojen monimuotoistumiseen ja siirrettäviin toimintoihin liittyvät kysymykset tulevat olemaan yhä moninaisempia. Ovatko ne peruskorjauksia vai perusparannuksia on seurakunnalle merkittävä talouskysymys.

Esitämme hankalan yksityiskohtaista päätösprosessia vaativan jaottelun sijaan, että valtuusto päättäisi neljän vuoden investointiohjelman korjaustarpeista ja perusparannustarpeista sekä tähän liittyvän kustannusarvion sekä lisäksi ohjeellisen seuraavan neljän vuoden suunnitelman. Näin saataisiin kokonaisarvio siitä, millainen tosiasiallisesti on isojen peruskorjausten vaatima taloudellinen panostus. Näihin investointeihin sitouduttaisiin yhteisellä rahoituksella. Kiinnitämme samalla huomiota siihen, että yhtymän kiinteistöosaston resurssit tulee turvata juuri peruskorjausten suunnitteluun ja kiinteistöistä huolehtimiseen.

Ulkopuolisten tilojen kalleus suhteessa sisäisen vuokrien tiloihin

Koska omien tilojen ulkopuolelta vuokrattujen tilojen vuokraan sisältyy myös pääomavastike, tulevat ne seurakunnille kalliimmaksi kuin seurakunnan omistuksessa olevat tilat. Seurakunnille yhtymän järjestämää tilaa on hyvinkin epätasaisesti 0,06-0,35 m² /jäsen. Seurakunnat, joille yhtymän tiloja pystytään tarjoamaan enemmän kuin muille, hyötyvät tästä epäsuhdasta.

Määrärahojen jakomalli

Pidämme käytettyjä määrärahajakomallin tunnuslukuja yleisesti onnistuneina ja hyvin toimintaan aiheutuvaa kulua vastaavana. Ne ovat monipuoliset ja kohdistuvat juuri erityisesti taloudellista kulua aiheuttaviin kohtiin. Kallion seurakunta pitää hyvänä ja monipuolisena esitettyjä diakonisen mallin kriteerejä ja pohti niiden soveltamista molemmissa malleissa. Alueellisen avun tarpeen huomioiminen rahanjaossa ja sen varmistaminen on kirkon itseymmärryksen ja tehtävän vuoksi tärkeää.

Erityisesti pidämme tärkeänä, että seurataan rippikouluun osallistuneiden kustannusten ja saadun kompensaation vastaavuutta. Rippikouluun hakeutuminen Helsingissä on vapaata yhti seurakuntarajojen. Tämä on tärkeä nuorten osallisuutta ja toimijuutta korostava arvo, joka myös lapsivaikutusten arvioinnissa nostetaan esille. Tosiasia kuitenkin on, että näin rippikouluun osallistuminen suhteessa omaan ikäluokkaan on viimeisen kahden vuoden aikana vaihdellut kokonaisten ryhmien verran 11/19 seurakunnassa. Luvut ovat ikäluokkaan verrattuna -63 - +51 nuoreen kahdessa vuodessa. Tämä tarkoittaa 2-3 rippikouluryhmän heittelyä, verrattuna siihen mikäli tarkasteltaisiin vain ikäluokkaa. Silti meille ei ole osoitettu vielä tämän mittarin osalta laskelmia siitä, että raha riittää muuttuvien kustannusten kompensointiin.

Toiminnan volyymin pitäisi vaikuttaa määrärahoihin – kannustus kehittämiseen ja kasvuun uupuu

Koemme, että valitut mittarit eivät kannusta toimimaan, kehittämään ja kasvamaan. Ne ovat staattisia. Parhaiten seurakunnat pärjäävät taloudellisesti tekemättä mitään.

Strategiamittarit johtavat ennakoimattomuuteen

Toistamme edellisen lausunnon kantamme, että pidämme ongelmallisena Kirkko Helsingissä -strategian mainitsemista määrärahaossa. Koska erikseen on vielä strategian toimeenpanon määrärahat, niin asia kertautuu nyt useamassa kohdassa. Seurakuntien työn ensisijaisena ohjurina ovat seurakuntien omat strategiat, joita varten seurakunnalla on tilat ja joita varten seurakunta saa myös määrärahat.

Kirkko Helsingissä -strategian osuus seurakunnan määrarahasta on myös ennakoimaton, koska strategia muuttuu oletettavasti muutaman vuoden välein. Seurakunnan on vaikea suunnitella taloutta pitkäjänteisesti ja käyttää rahaa vastuullisesti, jos noin ison rahamäärän jatko on epäselvää. Strategiamäärärahan osuus pitäisi poistaa erityislististä ja siirtää jaettavaksi seurakuntien kehyksessä.

Lopuksi

Koska malleihin liittyvät yksityiskohtaiset laskelmat, suunnitellut prosessit sekä toimintavaltuudet ovat osin kesken, olisimme toivoneet mallin yksityiskohtien hiomista vielä seuraavan vuoden ajan. Näin mallin käyttöön oton kaikki yksityiskohdat olisivat olleet valmiina, emmekä olisi toistaneet yhteisönä edellisen mallin käyttöönoton virheitä.

11.2.2025

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto

10.2.2025

Kannelmäen seurakunnan lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista 2026 alkaen

Yhteisen kirkkoneuvoston ehdotus sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja määrärahan jakoperusteista on Kannelmäen seurakunnan kannalta taloudellisesti suotuisa esitetyin laskelmin. Todellisuudessa ehdotuksen arviointi on haasteellisempaa. Kannelmäen tilakysymykset ovat avoimena eikä tulevaisuuden kirkollisverojen tuotosta ja rahanjaon painopisteistä seurakuntien ja palvelukeskuksen (seurakuntayhtymän tukipalveluiden) välillä ole selkeää näkemystä.

Sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahojen jako vaikuttavat merkittävästi seurakunnan käyttötalouteen. Kirkon lakisääteisten tehtävien turvaamiseksi määrärahojen jakamisessa tulee keskittyä kirkon oleellimpaan työhön ja sen kehittämiseen. Ilman vakaata taloutta ei voida turvata paikallisseurakuntien toimintaa eikä seurakuntayhtymän välttämättömiä tukipalveluita.

Sisäiset vuokrat

Kannelmäen seurakunta on odottanut pitkään toimitilan peruskorjausta kirkolla (Vanhaistentie 6). Sisäisten vuokrien laskentamalliin on laskettu mukaan Kannelmäen kirkko, Paikka Kauppakeskus Kaaressa ja Kanneltie 4. Nykyinen sisäinen vuokra näistä tiloista on 286 011 euroa, kun taas uusi laskentamalli pienentäisi summaa 126 285 eurolla, jolloin uusi kokonaisvuokra olisi 159 726 euroa. Tämä kompensatio vaikuttaa kohtuulliselta, kun laskennallisten neliöiden määrää verrataan todellisiin seurakunnan käytössä oleviin (vaatimattomiin) väistötilaneliöihin.

Sisäisten vuokrien laskelmista on jätetty pois Helsingin seurakuntayhtymän omistama Malminkartanon kappeli, josta seurakunta luopui säästösyistä vuonna 2014. Kappeli toimii tällä hetkellä toisena Kannelmäen seurakunnan väistötilana. Kappelin (Puustelli, Vellikellonpolku 8, 5035060023) tarkan pinta-alan arvio vaihtelee 231-271 m² välillä. Mikäli peruskorjauskustannukset eivät jää yksittäisen seurakunnan vastuulle, voisiko Kannelmäen seurakunnalla tulevaisuudessa olla mahdollisuus maksaa sisäistä vuokraa myös Malminkartanon kappelista?

Kannelmäen kirkko ei ole ainoa Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien peruskorjausta vaativista pääkirkoista. Korjausvelkaa on huomattavasti, mikä herättää huolta siitä, kuinka paljon yhteisiä varoja voidaan vuosittain kohdentaa peruskorjauksiin vaarantamatta seurakuntien käyttötaloutta ja mahdollisuutta strategiseen seurakuntatyön kehittämiseen. Voidaanko sijoitussäästöjä käyttää peruskorjausten rahoittamiseen siten, että seurakunnille jaettavan rahoituksen suuruus pysyy vakaalla, toiminnan jatkuvuutta tukevalla tasolla? Laskelmissa ei ole suoraa vastausta näihin epävarmuustekijöihin. Investointilinjaukset olisi hyvä kirjata euromääräisesti mukaan sisäisten vuokrien ja määrärahan jakoperusteiden laskelmiin.

Ehdotuksen sisäisten vuokrien määrittelyperusteissa (kohta 2.D) mainitaan, että kiinteistöjohtokunta päättää hankekohtaisesti, mikä osa investointihankkeessa syntyneistä kustannuksista on peruskorjausta ja mikä perusparannusta. Tämä kohta on epäselvä ilman selkeitä ennakkotapauksia. Hankekohtaisuuden ja kiinteistöjohtokunnan asiantuntijavallan tulisi olla tarkemmin määritelty.

Määrärahan jakokriteerit

Seurakuntien ydinpalvelut, kuten rippikoululaisten ja kastettujen määrät, on huomioitu määrärahojen jakokriteereissä toiminnallisista syistä. Myös ehdotettu jakosuhte jäsenten ja alueella asuvien kesken (70/30 %) on perusteltua seurakuntien perustoiminnan kehittämisen ja tämän työn strategisen johtamisen takia. Diakoninen tarve vaihtelee seurakunnittain, ja tämä tulee huomioida määrärahan jaossa yhteisvastuullisesti. Diakoniatyön resursseja on järkevä kohdentaa suoraan niihin seurakuntiin, joissa avun tarve on suurin.

On hyvä, että jakokriteereihin on lisätty alueella asuvat nuoret aikuiset ja muuta kuin kotimaista kieltä puhuvat. Tämä resurssitarve tulisi huomioida seurakuntien perustoiminnan yhteydessä eikä sijoittaa ajan myötä muuttuvien strategisten tavoitteiden alle. Jokaisella seurakunnalla on oma strategiansa, jonka mukaisesti se kohdentaa resurssejaan.

Församlingsrådet i Johannes församling

Tid 10.02.2025 kl 17:35 - 18:56
Plats Högbergssalen (Högbergsgatan 10)

På Johannes församlingsråds vägnar

Johan Westerlund
Saga Brummer-Karlman

Utdraget bestyrks
17.02.2025

Saga Brummer-Karlman
församlingsrådets sekreterare

Distribution
Gemensamma kyrkorådet

Delgivning till part:
Elektronisk delgivning, datum: 17.02.2025

Mötets öppnande

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025 § 16

Beslut

Mötet öppnades kl. 17.35.

Närvarande och mötets behörighet

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025 § 17

Beslut

Mötet konstaterades lagligt sammankallat och beslutfört med 14 av 15 medlemmar närvarande.

Principer som f o m 2026 ska tillämpas vid fastställandet av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025

§ 23

606/03.01.02/2023

Föredragande Kyrkoherde, Johannes församling Westerlund Johan

Beslutsförslag

- Johannes församling stöder förslaget till fördelning av internhyror och medel.
- Johannes församling betonar att brådska inte får orsaka att dåligt genomtänkta eller halvfärdiga formuleringar skapar oväntade problem. För att undvika den risken ser vi det som en möjlighet att skjuta reformen framåt ett år.
- Det är viktigt att församlingens beslutanderätt gällande egna utrymmen inte äventyras genom otydliga formuleringar. GKF:s mandat att fatta beslut om utrymmen måste vara begränsat till situationer där det är en följd av ändringar i fastighetsbeståndet som helhet.

Behandling

Beslut

- Johannes församling stöder förslaget till fördelning av internhyror och medel.
- Johannes församling betonar att beredningen ges tillräckligt med tid för att undvika dåligt genomtänkta eller halvfärdiga formuleringar. Församlingen anser att reformen om det behövs kan skjutas framåt ett år.
- Det är viktigt att församlingens beslutanderätt gällande egna utrymmen inte äventyras genom otydliga formuleringar. GKF:s mandat att fatta beslut om utrymmen måste vara begränsat till situationer där det är en följd av ändringar i fastighetsbeståndet som helhet.

Redogörelse

Gemensamma kyrkorådet (GKR) begär ett utlåtande av församlingarna gällande "Principer som f o m 2026 ska tillämpas vid fastställandet av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag". Utlåtandet ska vara inlämnat senast den 14.2.2025.

Interna hyror

En grundlig redogörelse över beslutshistorien och motiveringarna finns i bilagan från GKR varför här bara de viktigaste faktorerna lyfts fram.

- Användaren av ett utrymme står för kostnaderna som bokförs på utrymmet fråga.
- Undantaget från ovanstående gäller avskrivningar för grundläggande renoveringar, vars kostnader fördelas solidariskt mellan alla församlingar.
- Avskrivningar för grundläggande förbättringar som församlingen har beställt betalas i sin helhet av den användande församlingen.
- Beslut om fastighetsnätet fattas i Gemensamma kyrkofullmäktige (GKF) vilket i vissa situationer kan medföra att en församling förlorar något utrymme som man disponerar. Detta torde gälla situationer där t.ex. en fastighet som helhet

ska avyttras. Ifall en församling då har utrymmen i den aktuella fastigheten kan det vara ändamålsenligt att GKF har mandat att fatta beslut som påverkar en församlings utrymmen. Johannes församling ser det som viktigt att GKF inte ges mandat att besluta om församlingarnas utrymmen i allmänhet, utan enbart inom ramen för dess uppgift att besluta om fastighetsbeståndet som helhet. Detta är inte ordentligt formulerat i förslaget.

Fördelning av medel

Fördelningen av medel föreslås ändra så att flera faktorer tas med i fördelningsinstrumentet. Dessa är: Församlingens medlemsantal, antalet på församlingens område boende, antalet skriftskolgångna resp. döpta i församlingen, områdets socioekonomiska situation, antalet 80 år fyllda, antalet personer som talar andra språk än finska eller svenska samt unga vuxna. Förutom dessa styrs ett anslag för särskilda kostnader till domkyrkoförsamlingen, till de svenska församlingarna samt till verksamhet på andra språk (bl.a. engelska, ryska, kinesiska).

enligt de beräkningar som givits är den sammanlagda effekten av de båda förändringarna en något mindre andel medel till Johannes församling än innevarande år (-86 563 €). I den beräkningen ingår stora utjämnande anslag som beviljats 2023-25, främst för att täcka kostnaderna för Johanneskyrkan. Beredningens bedömning är att de presenterade modellerna som helhet är ett stort framsteg jämfört med nuvarande modell och att Johannes församling kan stöda dem.

Anvisning om rättelseyrkande och besvärsanvisning

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025 § 31

Beslut

Ordförande meddelade besvärsanvisning.

Mötets avslutande

Församlingsrådet i Johannes församling 10.02.2025 § 32

Beslut

Mötet avslutades av ordförande kl. 18.56.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 16, § 17, § 23, § 31, § 32

Förbud mot att söka ändring vid beredning och verkställighet

Enligt 12 kap. 4 § i kyrkolagen (652/2023) är det inte möjligt att anföra kyrkobesvär över ovan nämnda beslut och enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden kan inte heller förvaltningsbesvär anföras, eftersom besluten endast gäller beredning eller verkställighet.

Besvär enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, upphandlingslagen) får inte anföras över ett beslut om offentlig upphandling, eftersom beslutet endast gäller beredning av upphandlingsförfarandet.

Församlingsrådet i Petrus församling

Tid 10.2.2025 kl 17:52-19:39
Plats Petrus Kyrkan

Närvarande och mötets behörighet

Församlingsrådet i Petrus församling 10.02.2025 § 2

Beslut

Mötet konstaterade vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Begäran om utlåtande om principer som från och med 2026 ska tillämpas vid fastställandet av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag

Församlingsrådet i Petrus församling 10.02.2025 § 12
397/00.01.01/2025

Föredragande Kyrkoherde, Petrus församling

Beslutsförslag

Petrus församling understöder det nya kompromissförslaget om principer för fastställandet av internhyrorna samt fördelningen av församlingarnas anslag.

Beslut

Enligt förslag.

Redogörelse

Gemensamma kyrkorådet godkände på sitt sammanträde den 9.1 att förslaget till internhyror och fördelningen av församlingarnas anslag från och med 2026 sänds på remiss. GKR ber församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp per 14.2.2025 ge utlåtande om principerna för de interna hyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag från och med 2026. Församlingarnas, samarbetskommitténs och samfällighetens ledningsgruppens utlåtanden behandlas på GKR:s möte den 25.2.2025.

Interna hyror

En grundlig redogörelse över beslutshistorien och motiveringarna finns i bilagan från GKR varför här bara de viktigaste faktorerna lyfts fram.

- Användaren av ett utrymme står för kostnaderna som bokförs på utrymmet i fråga.
- Undantaget från ovanstående gäller avskrivningar för **grundläggande renoveringar**, vars kostnader fördelas solidariskt mellan alla församlingar.

- Avskrivningar för **grundförbättringar** som församlingen har beställt betalas i sin helhet av den användande församlingen.
- Beslut om fastighetsnätet fattas i Gemensamma kyrkofullmäktige (GKF) vilket i vissa situationer kan medföra att en församling förlorar något utrymme som man disponerar. Principen om att alla församlingar ska ha en egen kyrka kvarstår dock (KO 3:52).

Fördelning av medel

Fördelningen av medel föreslås ändra så att flera faktorer tas med i fördelningsinstrumentet. Dessa är: Församlingens medlemsantal, antalet på församlingens område boende, antalet skriftskolgångna resp. döpta i församlingen, områdets socioekonomiska situation, antalet 80 år fyllda, antalet personer som talar andra språk än finska eller svenska samt unga vuxna. Förutom dessa styrs ett anslag för särskilda kostnader till domkyrkoförsamlingen, till de svenska församlingarna samt till verksamhet på andra språk (bl.a. engelska, ryska, kinesiska).

Enligt de beräkningar som givits är den sammanlagda effekten av de båda förändringarna ett något större anslag till Petrus församling (jämförelseåret 2025 en ökning om 78 031 e).

Beredningens bedömning är att de presenterade modellerna som helhet är ett stort framsteg jämfört med nuvarande modell och att Petrus församling kan stöda dem.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet kräver ingen barnkonsekvensanalys.

Tilläggsuppgifter

pia.kummel-myrskog@evl.fi

Bilagor

Bilaga 6 Protokollsutdrag GKR 9.1.2025 § 15

På Petrus församlingsråds vägnar

Pia Kummel-Myrskog
Edit Koskinen

Utdraget bestyrks
17.02.2025

Anne Linde-Raittinen
ärendehanteringssekreterare

Protokollet framlagt till påseende, datum: 14.02.2025

Pakilan seurakunta

Lausunto sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen

11.2.2025

Sisäisten vuokrien määrittelyperusteet

Esitetyt määrittelyperusteet ovat hyvät. On hyvä, että perusparannusinvestoinnit ja peruskorjausinvestoinnit on erotettu toisistaan. Tämä erottelu turvaa kirkkojen peruskorjausten tasapuolisuuden ja jokainen seurakunta voi itse halutessaan tehdä tiloihinsa perusparannuksia.

Kiinteistöjohtokunta on merkittävässä roolissa päättäessään hankekohtaisesti, mikä osa on peruskorjausta ja mikä perusparannusta. Johtokunnan jäsenten osaaminen kiinteistö- ja rakennusosalta tulee turvata jatkossakin.

Indeksikorotusten kohdentamatta jättäminen sisäisiin vuokriin ja kiinteistöosaston hallinto-osaston kulujen kohdentamatta jättäminen kohteiden ylläpitokuluihin lisää ennakoitavuutta seurakunnille kohdentuvissa kuluissa ja tämä on hyvä asia seurakuntien kannalta.

Linjaus koskien ulkopuolelta vuokrattavia tiloja on hyvä ja selkeä.

Määrärahan jakoperusteet

Määrärahanjakomallin perusosan 80/20 jako on hyvä. Perusosan osuus suhteessa toiminnan perusteella jaettavaan määrärahaosuuteen on myös hyvä.

Toiminnan perusteella jaettava määrärahaosuus on hyvä ja huomioi eri näkökulmat. Rahanjakomallissa on otettu huomioon seurakunnan perustyö (rippikoulu-, kaste- ja diakoniapainotus).

Kirkko Helsingissä -strategian painotukset korostavat monikielisyyttä ja nuoria aikuisia. Muuttuvatko painotukset strategiakauden jälkeen? Tämä osa rahanjakomallista jää kohdaksi, jossa voi tulla muutosta ja vähentää pidempilinjaisen suunnittelun mahdollisuutta. Toki prosenttiosuus on sen verran pieni kokonaisuudessa, että Kirkko Helsingissä -strategian painotus ei ohjaa rahanjakoa kovin painokkaasti.

Tuomiokirkkoseurakunnan ja vieraskielisen työn lisät ovat perusteltuja.

Mahdollisuus pitkäjänteisyyteen

Uusien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja määrärahan jakomallin isompana tavoitteena pitää olla se, että seurakuntien työtä on mahdollista suunnitella pitkäjänteisemmin.

Tarvehankintaiset määrärahat ja erilaiset toimeenpanomäärärahat pitää saada minimiin (poistaa kokonaan) ja turvata mieluummin seurakuntien talouskehykset sellaisiksi, että seurakunnat voivat hoitaa perustehtävänsä hyvin ja laadukkaasti sekä kehittää toimintaansa. Ei ylimääräistä hanke- ja hakemusrumbaa, vaan aikaa tehtävälle työlle.